№ 171 (2671) ■ Субота, 22 вересня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Спелеолог-верхолаз Дмитро Маліков ремонтує троси Московського вантового мосту столиці на висоті 70 метрів

Фото Павла БАГМУТА (УНІАН).

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1835 р. Народився український і російський філолог Олександр Потебня. ■ 1909 р. Народився драматург Іван Рачада (Зайцев). Герой Радянського Союзу. ■ 1943 р. Завершилося визволення Донбасу від німецько-фашистських окупантів. ■ 1950 р. Помер видатний вчений у галузі механіки й теорії пружності, академік Олександр Динник. ■ 1955 р. У Криму, біля Бахчисарая, відкрито астрофізичну обсерваторію — найбільшу в країні.

Парламентська хроніка

«Корумпований» податок грабує громадян

Ранкове і денне засідання 21 вересня

Народні депутати розглянули законопроект про скасування податку на додану вартість. Замість 20-відсоткового пропоновано запровадити одновідсотковий податок. Доповідач Геннадій Балашов (фракція «Яблуко») зазначив: ПДВ став фактично податком з обороту, що призвело до значного збільшення рівня податкового навантаження на підприємства, загального підвищення цін і тарифів практично на всі товари і послуги. Назвавши такий податок найкорумпованішим, він підкреслив, що саме через дію цього податку з 1994 року держбюджет скорочено у 5 разів і передбачені 12 млрд. грн. надходжень до бюджету країни на наступний рік не поліпшать ситуації, бо ці кошти механічно перейдуть на дотацію підприємствам, що займаються експортом чорних металів та деревини.

(Закінчення на 2-й стор.).

Усім світом узятися за руки

Україна розуміє небезпеку можливих наслідків тероризму, була й залишається готовою до внесення відповідних змін до національного законодавства. На цьому наголосив під час учорашньої зустрічі з послом США в Україні Карлосом Паскуалем Перший заступник Голови Верховної Ради Віктор Медведчук. Він зазначив, що новий український Кримінальний кодекс передбачає кримінальну відповідальність за тероризм. «Проте, — на думку Першого заступника Голови ВР, — нам усе ж таки треба переглянути нинішні законодавчі норми, враховуючи ті аспекти, які є супутніми тероризму або створюють причини для його виникнення». Віктор Медведчук висловився за боротьбу з пропагандою культу насильства й жорстокості і поінформував посла про відповідні дії та плани Верховної Ради.

Карлос Паскуаль подякував за «підтримку й добру волю з боку українського народу». «Саме в цей тяжкий час ми маємо всім світом узятися за руки, аби захистити наші народи від тероризму», — заявив він. Співрозмовники обговорили також деякі плани ВР, зокрема щодо ухвалення Цивільного, Земельного, Податкового кодексів і бюджету на 2002 рік.

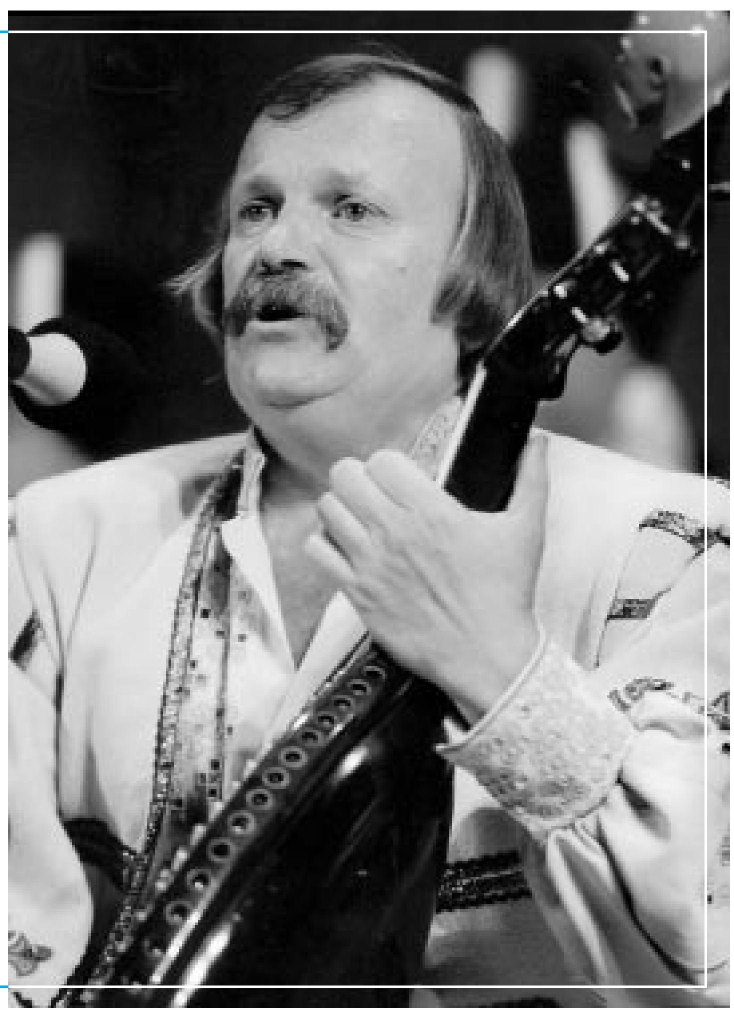

ПРЕЗИДЕНТ З КОБЗОЮ

Чернігівський кобзар Василь Нечепа певен, що колись наш Президент обов'язково гратиме на кобзі! «Мені часто кажуть: Василю, нащо ти роздаєш свої касети? А я ж дітям роздаю! Через 20 літ вони сидітимуть у парламенті. А я прийду до них, старий, сивий, і спитаю: де наша Пісня?..»

Вечір-вітання Василя Нечепи як лауреата Всеукраїнського конкурсу «Голос України» проводила газета «Голос України». Можна було упевнитися — люблять чернігівці свого кобзаря. Повен зал зібрався! Начальник управління культури облдержадміністрації Олег Васюта назвав Василя Нечепу наступником віщого Бояна. Кобзарем нового тисячоліття найменували Нечепу, свого «хрещеного тата», хлопці з ансамблю бандуристів «Соколики» Чернігівської музшколи № 1, якими керує Валентина Іщенко. В малих бандуристах бачить Василь продовження себе. Адже кобзарство — не просто спів, а інтелект народу. Нечепа любить розповідати, що кобзарі ходили попереду Запорозького війська. Він певен: колись знову так буде!

(За матеріалом газети «Чернігівський вісник». Інші матеріали з Чернігова читайте на 8–9-й стор.). Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У номер

Кредитний дощ. Облиште парасольку

Рада директорів Міжнародного валютного фонду прийняла рішення про відновлення кредитування України в рамках програми розширеного фінансування (EFF). Нагадаю: останній транш кредитної лінії на 2,42 мільярда доларів наша країна одержала від МВФ у грудні 2000 року.

Отже, вже у вересні на поповнення валютних резервів Нацбанку і обслуговування боргу перед тим-таки МВФ ми одержимо черговий транш у 375 мільйонів доларів. Але рішення МВФ важить набагато більше.

(Закінчення на 3-й стор.).

Рішення не прийматиметься одноосібно

Питання про дозвіл на використання повітряного простору України в разі воєнних операцій на Близькому Сході США та НАТО не вирішуватиметься одноосібно, заявив в інтерв'ю кореспондентові «ГУ» голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки та оборони Борис Андресюк. «Безперечно, рішення приматиме політичне керівництво держави, його розглядатиме Рада безпеки й оборони України, — сказав він, — але політики і парламент впливатимуть на це рішення». За словами Б. Андресюка, поки що звернення до України про використання її повітряного простору офіційно не надходило.

Нарешті цілий портфель замовлень

Дніпропетровський завод прокатних валків вийшов на проектну потужність.

Цей завод доволі давній і колись дуже популярний — забезпечував чавунними валками майже всі сортові, трубні та листові прокатні стани металургійних підприємств Радянського Союзу. Але ще рік тому перебував у безнадійному простої. Не збанкрутував, бо на нього звернула увагу потужна й відома в регіоні науково-виробнича фірма «Дніпротехсервіс», яка й стала інвестором заводу. Вдалося погасити борги. На цей рік портфель замовлень перевищив 90 відсотків від потенційно можливої для підприємства програми виробництва. Тепер ці замовлення виконуються на високому рівні і без затримок, **повідомляє наш власний кореспондент Микола НЕЧИПОРЕНКО.**

Я вам пишу...

І бабуся з дідусем

«Голос України» передплачуємо вже чотири роки і читаємо його всією сім'єю. Завдяки різноманітності рубрик кожний може знайти інформацію для себе. А ще наші дідусь і бабуся також вирішили передплатити улюблений «Голос». До речі, цього року в них ювілей весілля: 55 років, як у далекому післявоєнному 1946-му вони одружилися.

Сім'я НЕПОЧАТОВИХ.

Ізюм Харківської області.

P. S. АТ «Шахта Південнодонбаська №3» виконала річний план

Парламентська хроніка

Тих нудить від ПДВ. Тих — від популізму

Вечірнє засідання 20 вересня

Парламентарії у швидкому темпі прийняли рішення про обрання та звільнення суддів, ратифікували вісім міжнародних договорів, конвенцій, підписаних Україною. У тому числі — Протокол про правила ліцензування імпорту державами — учасницями Угоди про створення зони вільної торгівлі та Рішення Ради глав урядів СНД про правила визначення країни походження товарів. Без особливих дебатів вдалося розглянути і пропозиції глави держави до законів про внесення змін до Кодексу України про адмінпорушення та про дипломатичну службу. Щодо першого документа пропозиції Леоніда Кучми враховано, а щодо другого — депутати не погодилися на розширення функцій глави держави у призначенні керівників зовнішньополітичного відомства і проголосували за закон у новій редакції.

Дещо гострішою була полеміка з приводу включення до порядку денного восьмої сесії групи законопроектів.

З певним полегшенням можуть зітхнути батьки, які особливо переймаються впливом на виховання їхніх чад нинішньої низькопробної відеопродукції. До порядку денного сесії також включено законопроекти, що передбачають захист моралі та психіки людей від негативного впливу теле-, кіно-, відеопродукції, «круто замішаної» на сценах насильства, порнографії й іншої «полунички».

А ось іншому пакету законопроектів, що стосуються проблем податку на додану вартість, акцизного збору тощо, не поталанило. Незважаючи на те, що подані вони урядом з огляду на прийняття бюджету-2002, точніше, для поповнення його доходної частини. Очевидно, свою роль зіграло ставлення багатьох народних обранців до податкової політики держави. Представник також відомого своїм ставленням до ПДВ депутатського «Яблука» Геннадій Балашов був ще відвертішим: «... Від урядових подач про ПДВ просто нудить».

Не обійшлося й без відлуння у сесійній залі трагічних подій у США. Приблизно о 17-й годині один народний депутат попросив колег звернути увагу на блокування трибуни жінками з ПСПУ на чолі з невтомною Наталією Вітренко. Останні вимагали включення до порядку денного питання про прийняття документа, який передбачає звернення до глави Білого дому Буша з вимогою вирішувати конфлікт не на принципах помсти, а права, з пропозицією до ООН скликати спецзасідання, не допустити без рішення ООН втягнення у ці події громадян, території України тощо.

Одні парламентарії нагадали «прогресивним» колегам, що ВР уже прийняла виважене рішення з цього приводу, інші закликали не вдаватися до популістських кроків у зв'язку з очікуваною виборчою кампанією. А рухівець Іван Полюхович зауважив ще принциповіше: не можна реагувати на терористичні акти в чужій державі захопленням трибуни ВР, адже такі дії також чимось пахнуть...

Анатолій БЕНЬ.

«Корумпований» податок грабує громадян

(Початок на 1-й стор.).

Депутат наголосив, що вирахування 20 відсотків із зарплати кожного громадянина, а потім 20 відсотків під час покупки товарів — пряме пограбування народу. Мета введення такого податку — наповнення бюджету — не справдилася.

Але депутати поставили під сумнів введення одновідсоткового податку за нинішньої економічної ситуації, хоча більшість парламентаріїв погоджується з «безглуздістю» існуючого ПДВ, однак вважає, що одновідсотковий податок все-таки не наповнить бюджет. Зокрема, Віталій Черненко, зауваживши, що аморально застосовувати ПДВ на ліки, водночас сумнівається щодо скасування такого податку. Депутати з фракції Демсоюзу також зазначили: тягар 20-відсоткового податку передусім лягає на плечі пересічного українця, але його потрібно не скасовувати, а зменшити на 5—10 відсотків.

Ранкове і денне засідання 21 вересня

Депутати також розглянули законопроект про територіальну громаду та запропонований Артуром Білоусом законопроект про внесення змін до закону про господарські товариства. Останній документ удосконалює чинне законодавство України в галузі регулювання діяльності громадських товариств, встановлює мінімальну кількість учасників господарського товариства — 2 особи, визначає статус, порядок створення та діяльності філій, дочірніх підприємств.

Водночас законопроект, підготовлений Наталією Вітренко та Сергієм Чукмасовим, передбачає зменшити можливості для блокування прийняття загальними зборами акціонерів рішень через відсутність частини акціонерів на загальних зборах.

Юлія ШЕЙКО.

Фотофакт

На підсумковому засіданні Міжвідомчої комісії з підготовки пропозицій щодо вдосконалення механізму формування цін і тарифів у житлово-комунальній сфері.

Фото Володимира РЕПІКА.

Мильна булька луснула

Генеральна прокуратура України не змогла передати справу Тимошенко до суду, бо в її діях не було складу злочину, вважає член Вищої ради юстиції, народний депутат України, голова Української соціал-демократичної партії Василь Онопенко.

Генеральна прокуратура України зняла частину звинувачень із Юлії Тимошенко — у контрабанді валюти. Аргументує вона свої дії тим, що з 1 вересня набрав чинності новий Кримінальний кодекс, а він не передбачає кримінальної відповідальності за контрабанду валюти. Але ж і в умовах дії старого кримінального кодексу гучні заяви про контрабанду валюти, м'яко кажучи, не мали достатніх підстав. Справу Юлії Тимошенко датовано 1995 роком і в тому ж році було закрито у зв'язку з відсутністю складу злочину тодішнім Генеральним прокурором України Ворсіновим. Ще один епізод у справі Тимошенко — контрабанда газу. Забір газу здійснювався відповідно до встановлених лічильників українською та російською сторонами, і навіть якщо це робилося несанкціоновано, то відповідальність могла бути тільки цивільно-правовою, а ніяк не кримінальною. А відповідачем мала бути господарська організація, яка вчинила неправомірний забір газу. Це добре знають навіть студенти юрфаку.

Прокуратура, на мою думку, щоб мати пристойний вигляд, просто дочекалася моменту, коли зняття обвинувачень можна чимось аргументувати. Справу шито білими нитками, і дістали її із старої бабусиної скрині на потребу замовників політичних розправ.

До речі, якби ця справа все-таки дійшла до суду, переконаний, вирок, найпевніше, був би виправдувальний, і органи прокуратури змушені були б відшкодувати моральну шкоду Ю. Тимошенко... Отже, справа луснула, як мильна булька.

Фотофакт

Депутат Київради Анатолій Брезвін фінансує переоснащення пологового будинку № 4, що на Оболоні столиці. Від Брезвіна вже надійшло близько 100 тисяч гривень.

***На знімку:** спонсор разом з акушером-гінекологом Михайлом Макаренком біля автоклава, який купили на кошти депутата.*

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА. (УКРІНФОРМ).

У комітетах Верховної Ради

Транзит — джерело прибутку

Комітет Верховної Ради з питань будівництва, транспорту і зв'язку під час виїзного засідання розглянув стан та завдання з удосконалення законодавства в галузі транспортно-дорожнього комплексу України. Народні депутати зустрілися з Міністром транспорту України Валерієм Пустовойтенком, керівниками підрозділів Міністерства транспорту.

Голова парламентського комітету Юрій Крук підкреслив, що мета виїзного засідання — докладне ознайомлення з проблемами галузі.

Міністерство транспорту, за словами В. Пустовойтенка, розробляє проекти державних програм розвитку авіаційного, залізничного, морського і автомобільного транспорту та програму шляхового будівництва. Їх виконання, зазначив міністр, неможливе без відповідного законодавчого забезпечення.

Зокрема, фінансової підтримки з боку держави потребує забезпечення галузі сучасними транспортними засобами, шляхове будівництво. Виконання цього завдання Міністр транспорту пов'язав із створенням лізингових компаній.

Члени комітету висловили на адресу керівників галузі зауваження та пропозиції щодо роботи транспортно-дорожнього комплексу. Стурбованість депутатів викликав стан справ у Чорноморському морському пароплавстві та Українському Дунайському пароплавстві, які втрачає Україна як транзитна держава.

Парламентський комітет погодився з тим, що стан законодавства із забезпечення комплексу потребує вдосконалення. Комітет найближчим часом рекомендуватиме Верховній Раді прийняти низку законопроектів, спрямованих на поліпшення роботи транспортної галузі.

Інформаційне управління Верховної Ради.

ЗАКОНоДАВець

Бажаючі іммігрувати в Україну є. Та не всіх приймемо

НОВА НОРМА: Верховна Рада ухвалила Закон України «Про імміграцію».

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що на законодавчому рівні визначено умови і порядок імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства. Перший важливий аспект цього закону полягає в тому, що прибути в Україну чи залишитися в Україні на постійне місце проживання може далеко не кожний іноземець або особа без громадянства. Це певною мірою розвінчує той стереотип, який був і залишається характерним для значної частини громадян нашої держави, яка бачила лише проблему виїзду співгромадян з України на ПМЖ в інші країни світу, але аж ніяк не в'їзду до неї. За цього встановлений законом порядок імміграції в Україну не лише повністю відповідає світовій практиці, відповідно до якої кожна країна визначає, хто і за яких умов може прибути до неї на ПМЖ і в подальшому стати її громадянином чи підданим, а й свідчить про відповідний рівень соціального, економічного і політичного розвитку нашої держави, який дає змогу регулювати це питання в інтересах України.

Другий важливий аспект — визначені законом безпосередні порядок та умови імміграції в Україну. По-перше, **передбачено встановлення граничної кількості іноземців та осіб без громадянства, яким можна надавати дозвіл на імміграцію протягом календарного року (квота імміграції).** По-друге, чітко зазначено порядок видачі спеціально уповноваженими органами виконавчої влади з питань імміграції (систему цих органів має визначити Президент України) дозволу на імміграцію. Такий дозвіл надається в межах квоти на імміграцію.

Відповідно до закону вона встановлюється Кабінетом Міністрів України щодо конкретних категорій іммігрантів. Таких категорій закон визначає сім. Дві з них пов'язані з відповідним професійним статусом іммігрантів. Це: 1) діячі науки та культури, імміграція яких відповідає інтересам України; 2) висококваліфіковані спеціалісти і робітники, гостра потреба в яких відчутна для економіки України. Перелік спеціальностей та вимоги до кваліфікації спеціалістів і робітників, потреба в яких може бути задоволена за рахунок імміграції, щорічно затверджується Міністерством праці та соціальної політики України. Три категорії так чи інакше обумовлюються родинним зв'язком чи громадянством України. Вони включають: 1) осіб, які є повнорідними братом чи сестрою, дідом чи бабою, онуком чи онукою громадян України; 2) осіб, які раніше перебували в громадянстві України; 3) батьків, чоловіка (дружину) іммігранта та його неповнолітніх дітей. Ще одну категорію становлять особи, які безперервно прожили на території України протягом трьох років з дня надання їм статусу біженців в Україні чи притулку в Україні, та їх близькі родичі. І насамкінець, квота імміграції встановлюється для осіб, які здійснили іноземну інвестицію в економіку України іноземною конвертованою валютою на суму не менш як 100 (сто) тисяч доларів США.

Слід зазначити, що дозвіл на імміграцію у певних випадках може надаватися і поза квотою імміграції. Зокрема, це стосується: одного з подружжя, дітей та батьків громадян України; осіб, які мають право на набуття громадянства України за територіальним походженням; осіб, чия імміграція — у державних інтересах України.

Надання дозволу на імміграцію передбачає низку процедурних дій спеціально уповноважених органів і посадових осіб нашої держави, приводом для яких є заява іноземця чи особи без громадянства про надання такого дозволу і долучені до неї відповідні для кожного випадку документи. Термін розгляду такої заяви не може перевищувати одного року з дня її подання.

Закон передбачає конкретні підстави відмови в наданні дозволу на імміграцію. Така відмова може бути, зокрема, обумовлена: вчиненням особою певного злочину чи її попередньою судимістю; хворобою особи (на хронічний алкоголізм, токсикоманію, наркоманію або певні інфекційні захворювання); поданням особою неправдивих відомостей чи підроблених документів; забороною в'їзду особи на територію України.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що у прикінцевих положеннях закону деякі категорії осіб визнано такими, що мають дозвіл на імміграцію в Україну. Зокрема, це стосується певних категорій іноземців та осіб без громадянства, які прибули в Україну: на постійне місце проживання до набрання чинності цим законом; дітьми-сиротами у зв'язку зі збройними конфліктами у місцях їх постійного проживання; з В'єтнаму на професійне навчання та роботу; з Автономної Республіки Абхазія Грузії. **Таким особам посвідку на постійне проживання видають за їхніми заявами без оформлення дозволу на імміграцію.**

ДЛЯ ДОВІДКИ: закон прийнято 7 червня 2001 р., він набрав чинності через місяць з дня його опублікування (а опубліковано його вперше 7 липня 2001 р.). З повним текстом закону можна ознайомитися у «Голосі України» за 13 липня 2001 р.

Микола МЕЛЬНИК, кандидат юридичних наук.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:

«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності»

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

Захоплення трибуни як протест проти... терору

У пошуках мільярда

Актуально

На засіданні Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин народні депутати розглядали проект Державного бюджету-2002. Майбутній документ передбачає на фінансування агропромислового комплексу менш як 1,5 мільярда гривень. Парламентарії вважають — мало. Обсяги не забезпечують потреби АПК на вдосконалення виробництва, виконання цільових програм, фінансування бюджетних установ. Суперечить пропонована сума і чинному Закону України «Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001—2004 років». У ньому чорним по білому значиться, що частина видатків держбюджету на фінансування саме розвитку сільського господарства має бути не менш як 5 відсотків видатків бюджету, — становити тобто понад 2,3 мільярда гривень.

150 мільйонів гривень, ішлося на засіданні, недостатньо на здешевлення кредитів для сільгоспвиробників — сума покриває лише 20 відсотків від потреби в позичках. Аби мінімально забезпечити агросектор грошовими ресурсами, потрібно хоча б 400 мільйонів. Для фінансової підтримки виробництва продукції тваринництва і рослинництва до передбачених 39,6 мільйона гривень треба додати хоча б 6 мільйонів 50. Щоб і надалі працювала система стимулювання відгодівлі худоби великовагових кондицій. Протестували народні обранці проти підходів до фінансування лізингу, кошти на який, згідно з проектом, надходитимуть тільки за рахунок повернення кредитів, узятих на придбання сільгосптехніки. А щоб наступного року уникнути різких коливань цін на зерновому ринку, на заставну закупівлю збіжжя варто передбачити 300 мільйонів гривень.

Висновок, який народився після засідання, неважко передбачити. За словами міністра агрополітики Івана Кириленка, ВР нещодавно проголосувала за додатковий мільярд на оборону. Треба віднайти ще один мільярд. Щоб не завалити роботу агропромислового комплексу.

Галина КВІТКА.

Кредитний дощ. Облиште парасольку

Гроші

(Початок на 1-й стор.).

Того ж дня посол України у США Костянтин Грищенко підписав з директором Світового банку по Україні та Білорусі Лукою Барбоне угоду про початок дії системної позики на підтримку українського бюджету та розвиток інституційних реформ. Як повідомили у Світовому банку, перший транш у 150 мільйонів доларів надійде до України як не сьогодні, то завтра. Подальші транші не перевищуватимуть 100 мільйонів доларів.

Але й це ще не все. Як відомо, позитивне рішення МВФ відкриває Україні можливість реструктуризувати 580-мільйонний борг перед Паризьким клубом кредиторів на 12 років. Їй-право, коли йде кредитний дощ — не потрібна парасолька.

Сергій ВЛАД.

Фотофакт

Комбайнер Віталій Данилович і водій Олександр Рязанов — одні з кращих механізаторів приватного господарства імені Фисуна, що в Карлівському районі на Полтавщині, — часто зустрічаються з директором господарства Героєм праці Андрієм Фисуном і головою райдержадміністрації Володимиром Слєпцовим у полі. А воно сьогодні особливо привітне, бо вирощено на кожному гектарі по 420 центнерів цукрових буряків.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Реформа імені О. Бендера

Реалії

Напередодні парламентських виборів найрізноманітніші політичні сили дедалі активніше переймаються питанням: «А як село?». З'ясовується, не дуже. Дурять там нашого брата. У цьому пересвідчилися члени Спілки власників землі, які спільно з Асоціацією фермерів та землевласників Київщини зробили кілька рейдів до господарств столичної області, аби на місці розібратися зі скаргами громадян.

На прес-конференції побачене там вони називали «поверненням до кріпацтва» і «кримінальним перерозподілом землі та майна». У результаті того вояжу назбиралася ціла тека паперів, що свідчать про порушення прав громадян. Так, за словами заступника голови Спілки власників землі Віктора Матяша, не рідкість, коли селяни, намагаючись відстояти своє право на земельний пай, звертаються до суду і виграють справу. Але, незважаючи на судові рішення, керівники сільгосппідприємств не віддають аграрникам належне. А отримати наділ у натурі, аби відокремитися і господарювати самостійно, — ціла проблема. Часто на селянах області відпрацьовуються схеми а-ля Остап Бендер. Деінде, приміром, голови сільрад пропонують рядовим трударям ланів та ферм «ощасливити» їх невеличким наділом коло присадибної ділянки, але в обмін на земельний пай. А в окремих господарствах керівники за безцінь прибирають до рук майнові паї. За акції на пай, який коштує 25 тисяч гривень, селянинові, що ледь зводить кінці з кінцями, пропонують, приміром, 2,5 тисячі.

Про окремі факти земельно-майнової вакханалії перевіряльники на громадських засадах повідомили Президента України, а також Прем'єр-міністра та голову облдержадміністрації. Реакція, стверджує голова Асоціації фермерів та землевласників Київської області Анатолій Старунський, не забарилася. Невдовзі... було опечатано його кабінет, мовляв, приміщення буде передано в оренду іншій установі. Хоча «організація сумлінно платила за його оренду». В асоціації збираються звертатися до суду з вимогою захистити і їхні права, і права ошуканих селян, а всіх винних «у терорі» притягнути до відповідальності. В разі відмови в асоціації переходитимуть до активних дій: планують пікетувати, приміром, з тракторами та сівалками, облдержадміністрацію. А під адмінбудинок обіцяють привезти «те, що не дуже добре тхне».

Валерій ДРУЖЕНКО.

Червоний хрест — проти туберкульозу

Знак біди

У листопаді закінчується реалізація трирічного проекту «Червоний хрест — проти туберкульозу та СНІДу». З 1999 року цю програму фінансує Офіс Європейської комісії з гуманітарної допомоги, який виділив близько 4 мільйонів євро для кількох регіонів України та її столиці.

Про те, як її виконували, йшлося на черговому пленумі Національного комітету Товариства Червоного Хреста України (НКТЧХУ). Представники від обласних структур товариства занепокоєні ситуацією в країні. Нині зафіксовано 54 випадки захворювання на туберкульоз на 100 тисяч населення, причому кількість тих, хто захворів, зростає в геометричній прогресії і становить уже 675 тисяч осіб.

— Один хворий з відкритою формою туберкульозу заражає в середньому 10—15 осіб, — каже керівник програми Анатолій Царенко. — Відповідальність за здоров'я нації, зрозуміло, лежить на урядові, але досвід свідчить, що навіть у багатій країні влада не в змозі розв'язати туберкульозну проблему. От чому з хворобою мають боротися спільно медики, влада і громадські організації.

Палички Коха почали активно «пробуджуватися» на початку 90-х, коли значно погіршилося фінансування фтизіатричної служби і зменшилися доходи населення. Державна служба охорони здоров'я втратила 11 відсотків протитуберкульозних диспансерів, 44 відсотки стаціонарних ліжок, 38 оздоровниць. Кількість фтизіатрів, звичайно, також зменшилася. До слова, захворюваність серед медперсоналу тубдиспансерів зросла в 15 разів.

Працівники Червоного Хреста відзначають, що фінансова допомога європейської спільноти позитивно відбилася на лікуванні хворих. Адже це не лише закуплене обладнання та оснащення для 28 спеціалізованих центрів, 1400 медкомплектів для догляду за хворими в домашніх умовах, 1300 велосипедів для патронажних сестер, а й 600 гарячих щоденних обідів, щомісячні продуктові набори, медична література тощо.

— Ми щиро вдячні колегам із Офісу Європейської комісії за фінансування і сподіваємося на подальшу співпрацю в рамках програми «Червоний Хрест — проти туберкульозу та СНІДу», — каже Анатолій Царенко.

Іван ІЛЛЯШ.

Новини регіону: Запоріжжя

«Запоріжсталь» — на конкурс!

100 млн. грн. надходжень до бюджету очікують керівники ФДМУ від продажу державного пакета акцій ВАТ «Металургійний комбінат «Запоріжсталь». На думку фахівців Фонду держмайна, така ціна за 25-відсотковий пакет акцій підприємства — оптимальна і цілком відповідає реаліям.

Заступник голови ФДМУ Михайло Чечетов, до котрого запоріжсталівці звернулися по роз'яснення приватизаційних процесів на їхньому заводі, зазначив, що нині рано вести мову про реальних претендентів на державний пакет акцій «Запоріжсталі»: «Я з досвіду знаю, що пакети пропозицій про купівлю з'являються в останні хвилини...»

Водночас Михайло Чечетов запевнив запоріжсталівців, що ФДМУ не допустить до приватизації 25-відсоткового пакета акцій гіганта вітчизняної металургії несумлінного інвестора або структури, які не мають досвіду роботи в гірничо-металургійному комплексі.

Дніпрогес потребує ремонту

На Дніпрогесі реставрують нульову опору на стику греблі та естакади. Три роки тому, не витримавши навантаження інтенсивного руху, просили палі опори. У результаті тріснула верхня частина фундаменту.

Реконструкцію опори виконує міське управління капітального будівництва (УКБ) і обіцяє завершити роботи за два місяці. Загальна вартість робіт — 11,7 млн. грн.

Переможцеві конкурсу — автомобіль

СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ» оголосило конкурс на кращу назву нової моделі «Л-1300». Конкурс триватиме до 28 лютого 2002 року. На переможця чекає автомобіль, ім'я якому дасть його «хрещений» батько.

Вистава про Нестора Махна

Сьогодні у запорізьких театралів свято: власний український музично-драматичний театр відкриває свій 73-й сезон. Глядачів чекає чимало приємних несподіванок. Зокрема, вистава про Нестора Махна, яку для запоріжців готує харківський режисер Ігор Борис.

«Весна на Зарічній вулиці–2»

Своєрідним продовженням відомого фільму стане документальна стрічка «Завжди весна на вулиці Зарічній», а знімальним майданчиком для неї — звісно, Запоріжжя й, зокрема, комбінат «Запоріжсталь». Марлен Хуцієв — так-так, той самий кінорежисер-постановник фільму «Весна на Зарічній вулиці» — уже знайомиться зі своїми новими героями, ***повідомляє наш власний кореспондент Олександр АБЛІЦОВ.***

■ *Фотофакт*

Цього року винороби ВАТ «Коблево», що на Миколаївщині, мають виробити 10 млн. пляшок вина.

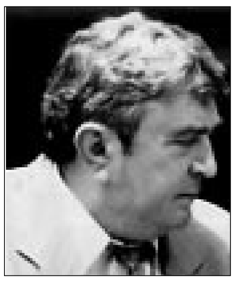

Фото Олександра КРЕМКА

«Голос України», 22 вересня 2001 року. № 171 (2671)

Велосипед винаходити не варто

Місцеве самоврядування

Про перебіг становлення місцевого самоврядування та перспективи його розвитку журналіст розмовляла з головою Чернівецької обласної ради Іваном ШИЛИПНИЦЬКИМ.

— Десять років для розвитку держави — це той час, який дозволяє дати відповідь на цілу низку запитань, скажімо, наскільки ми самодостатні в економічному, політичному, культурному просторі, наскільки дотичні і сприйнятні у світовій спільноті. Не останнє місце в цій самодостатності займає процес становлення місцевого самоврядування як в мікро-, так і в макровимірах. Окрім того, однією з умов прийняття України до європейської спільноти є виконання нашою державою принципів і положень Європейської хартії місцевого самоврядування.

Однак сьогодні, попри ряд прийнятих законів, скажімо, сільські голови стикаються із цілим комплексом реальних болючих проблем, які, окрім них, немає кому вирішувати. Чимало зопалу обраних сільських голів не витримують такого випробування. Наприклад, у Глибоцькому районі за три з половиною роки помінялася половина керівників самоврядних органів.

— Тобто чим ближче до землі, тим законодавче забезпечення місцевого самоврядування має чіткіше регламентувати обов'язки посадових осіб?

— Безперечно. Так, у грудні минулого року було підписано указ про реформування земельних відносин на селі. Його негайно кинулися виконувати. І вже в перші місяці, після серйозних проблем і законодавчих суперечностей, зрозуміли, що не отримали повного пакета документів, які гарантували б правомірність цих процесів і з боку конкретних юридичних та фізичних осіб, і з боку держави. Ось вам і проекція процесів зі столиці на місця.

Хочу зауважити, що таке реформування було вкрай необхідне, і там, де передбачливі керівники господарств зорієнтувалися ще на початку 90-х років і виважено й ретельно підійшли до цієї справи, там є успіхи, там збережено (а не розкрадено) основні засоби, техніку, майно.

З великими прибутками сьогодні працює реформоване у 1991 році господарство Дністровське, що на Кельменеччині, яким керує Василь Телешман, є в нас дуже потужні КСП у Кіцманському, Новоселицькому, Герцаївському районах. Але це — все-таки одиниці.

Тобто якщо повернутися до терміну «проекція», то законодавчі документи повинні бути розраховані не лише на тих, хто добре зорієнтований і сумлінний, а мати нюанси, які забезпечили б рівні можливості для розвитку. Зрозуміло, хтось все-таки буде лідером, а хтось зійде з дистанції, але право має бути однакове для всіх. Тоді можна вести мову про те, що ми сумлінно будуємо правову державу.

— У законі про місцеве самоврядування серед основних функцій представницької влади — контроль за виконанням бюджету, соціально-економічною ситуацією. Як вдається вам реалізувати ці повноваження? Чи не виникають конфліктні ситуації під час співпраці з виконавчою гілкою?

— Почнемо з того, що цей закон таки дуже обмежує функції представницької влади. Щодо основних больових точок розвитку території — повноваження з її реалізації передано виконавчим структурам. Нам запрограмовані так звані наглядові функції. Хоч у всьому світі такий розподіл існує з точністю до навпаки. Наприклад, у наших сусідів у Польщі та Румунії місцеве самоврядування має свої виконавчі органи стосовно таких галузей, як освіта, медицина, будівництво. Представники виконавчої влади здійснюють контроль за дотриманням чинного законодавства. Скажімо, у Румунії префект не з'являється перед телекамерою ні на жнивах, ні на буряказбиранні, ні під час відкриття якого-небудь соціально-культурного закладу.

А в нас спрацьовує стара добре відома система, яка нині глибоко суперечлива. Я вже не раз наголошував на тому, що в Україні структура управління територіями, народним господарством залишається така само, що й десять років тому.

Ось звідси і проблеми у так званому контролі за бюджетним процесом і всіма від нього похідними. Це по-перше. А по-друге, співпраця залежить іще й від професійного рівня та сумління керівництва. Часом на вимогу облради відзвітувати з того чи того питання ми отримували негативну відповідь від представників виконавчих структур.

— У цьому році було запроваджено нову систему під час бюджетних розрахунків — на душу населення. Чи виправдовує себе такий механізм?

— Це — крок уперед. Це — крок до скасування «ручного» управління територіями, які досі абсолютно залежали від милості чи немилості губернаторів. Іще прийнятнішим вважаю прямий бюджетний зв'язок між районом і столицею, містом і столицею. Зрештою, можливо, саме тоді буде враховано мотивацію кожного населеного пункту до розвитку, самодостатності.

Знову-таки є хороший досвід наших сусідів. Там, де територія має більше підприємницьких структур, краще розвинута інфраструктура, оптимально використовується принцип субсидарності, там — заможніша громада, кожен мешканець багатший. І він не так зорієнтований на субсидію зі столиці, як дбає про власне господарство.

Єдина проблема за «формульного» розподілу дотацій — різна густота населення та однакова кількість сільських рад у різних районах. Зокрема, у Сторожинецькому та Кельменецькому районах працює по 25 сільських рад. У першому — населення удвічі більше. Відповідно і фінансову підтримку ця територія отримала більшу. Але таку проблему, вважаю, можна відрегулювати на місці. Скажімо, під час прийняття цьогорічного бюджету депутати вирішили зосередити деяку суму на вирівнювання ситуації в освіті та медицині в окремих районах.

Сьогодні нас більше хвилює проблема формування бюджету 2002 року на старому податковому законодавстві.

— Тобто це знову може негативно спроектуватися на регіони?

— Цього року на 1 вересня всім першокласникам подарували «Казки про податки». Думаю, треба продовжувати видання серії книжок і подарувати вітчизняному виробникові, підприємцю, який у нас ще, слава Богу, не до кінця знищений, лояльний податковий закон. Який знову-таки дасть можливість і більш і менш чесним легалізувати своє виробництво. А поки що ми силою податкового тиску загнали наших підприємців до розряду «тіньовиків», а отже, злочинців.

На Буковині є понад 1225 приватних підприємств, понад 29 тисяч осіб займаються індивідуальною підприємницькою діяльністю. На початку 90-х їх було у кілька разів більше. Тільки-но з'являться прийнятні податкові ставки, впевнений, зросте і число приватників і надходження до бюджету збільшаться істотно. Це, підкреслюю, не з розряду казок, а реальність, яка вимагає негайного втручання всіх перших осіб держави.

— На часі проект нової редакції закону про місцеве самоврядування. Днями Президент Леонід Кучма підписав указ про державну підтримку місцевого самоврядування в Україні. Які надії ви покладаєте на ці документи?

— Підсумовуючи сказане, хочу зауважити: представники депутатського корпусу, керівництво територіальних громад невідкладно реагують на найболючіші проблеми того чи того населеного пункту, об'єкта, або й окремої особистості.

Найзлободенніші проблеми не чекають розв'язання за графіком сесій чи нарад. Для координування дій на всіх рівнях створено координаційні ради, працюють постійні комісії самоврядних структур. Скажімо, миттєво було відреаговано на зсув ґрунту в селі Костинцях на Сторожинеччині, на випередження подібної ситуації в селі Зелений Гай Новоселицького району. Під патронатом облради організовано ремонтні роботи та забезпечено найнеобхіднішим інвентарем Чернівецьку психіатричну лікарню. В полі зору депутатів — гірські райони, де часто стаються природні катаклізми.

Водночас хочу наголосити: в нашій державі реальне самоврядування існує на рівні села, селища, міста, тобто тих територій, де є свої виконавчі структури. Нова редакція закону про місцеве самоврядування радикально не міняє ситуації щодо інших базових рівнів. Проте в новій редакції — більше пафосу.

Вважаю, нам немає потреби винаходити велосипед і тупцювати на місці. В Європі вже давно випробувано передові методи і способи становлення і розвитку самоврядування. Їх досвідом можна скористатися.

А те, що Президент підписав такий важливий документ — це, вважаю, гарантія поступального і послідовного становлення демократичного суспільства, яке має відбутися впродовж другого десятиріччя нашої незалежності.

Розмову вела
Віра КИТАЙГОРОДСЬКА.

Болить

Що б це означало?

8 червня 2001 року невідомі зламали двері моєї квартири. Серед інших речей викрадено редакційний факс «Голосу України». 9 червня слідчо-оперативна група міськвідділу внутрішніх справ все це зафіксувала, я написала відповідну заяву. Однак у понеділок 11.06. мене стривожило те, що, не поставивши мене до відома, працівники міліції почали телефонувати редакторові «Свободи», допитуючись, чий це факс і чи не можна його списати. Я вирішила розмовляти тільки з керівником, відмовившись від неофіційних запрошень. Утім, тривалий час мене ніхто не інформував про те, чи відкрито кримінальну справу. Щоправда, за цей час по-різному натякали, що було б непогано, якби з моєї заяви зникло слово «кореспондент»...

25 серпня у моїй квартирі вдруге зламали двері. Цього разу перевернули особисті речі, з квартири не взяли нічого. Так сталося, що в Тернополі я була аж у понеділок 27.08. Повідомивши слідчому, який веде попередню справу, я зателефонувала «02», щоб міліція вислала слідчо-оперативну групу з експертами, адже стараннями сусідів 25.08. квартиру опечатали працівники міліції. Однак замість того, щоб оперативно зреагувати і негайно відправити експертів, мені дали телефон 26-32-63 — відділення міліції, яке обслуговує мікрорайон. Не заставши нікого, звернулася в прокуратуру області до заступника прокурора М. Яценка. За його рекомендацією зателефонувала начальнику слідчого підрозділу УВС В. Волтанюку.

Слідчо-оперативна група проникнення в квартиру зафіксувала. Тим часом ситуація стає ще тривожнішою. З моменту другого проникнення в квартиру якийсь нездоровий інтерес до мене почала виявляти вулична «шпана». Колеги-журналісти проводжають мене до автобуса. Отож постають запитання: що це все означає, хто все це організовує?

Галина СТОРОЖУК,
кореспондент Тернопільської обласної газети «Свобода», колишній власкор газети «Голос України» в області.

Український фонд культури та Слов'янський комітет України глибоко сумують з приводу смерті головного редактора журналу «Слов'янське віче — XXI століття» **КІРПЕЛЯ Івана Івановича** і висловлюють співчуття сім'ї та близьким покійного.

Співчуття — автографом

Минув тиждень, як журналісти Хмельницького провели в останню путь свого старшого колегу Сергія Хмиза. А на серці і досі якось моторошно, пече гнітюча образа, ніяк не вкладаються у розум заклики Президента до своїх «вертикальних піддaних», аби ті з повагою ставилися до журналістів. Заклики, заклики... Одні слова, бо на практиці все зовсім по-іншому. І минулий похорон — тому переконливе свідчення.

Скажу одразу, покійний Сергій Хмиз був не рядовою особистістю чи, скажімо, якимось «в'їдливим писакою», якого умисне мала сторонитися влада. Сергій Васильович прийшов у журналістику одразу після школи і виріс до найвідомішої фігури у краї. Він очолював обласну журналістську організацію, більше двох десятиріч керував газетою обласної ради й обкому партії, був депутатом обласної ради і водночас членом облвиконкому шістнадцять літ. За сумлінну працю його нагороджено двома орденами, мав звання «Заслужений працівник культури», що гарантувало пристойну пенсію.

Однак доля склалась так, що не судилося відомому журналістові ні пенсії отримати, ні звідати останніх почестей від обласної влади, якій служив сорок літ. Не знайшли часу прийти, провести в останню путь ні губернатор, ні його заступники, ні жоден чиновник з обласної ради, котрі з трибун дуже гаряче розказують про свою любов до виборців. Не прийшли. Навіть вінка, квітки не передали. Такий пасаж влади ми ще довго обговорювали в журналістських колах.

Стало відомо, що голова обласної спілки журналістів України Йосип Ядуха вчасно сповістив і облдержадміністрацію, і обласну раду. Але... Сталося те, що сталося. Обласна влада, наче роздягнувшись догола, наочно показала свою сутність і своє ставлення... Ні, не до покійного, а до всього журналістського загалу краю. Показала навіть тим, кого вона сьогодні буцімто любить, яка увага буде до них завтра.

За всіма канонами, хтось із керівників області мав би взяти участь у траурному мітингу. Однак... Чому так сталось? Це питання я адресував голові облради Миколі Приступі.

— А мене тоді не було у Хмельницькому...

— І весь ваш апарат теж моментально виїхав з міста?..

— М-м-да, є питання. Я розберуся...

Ще коротшою була розмова із заступником голови облдержадміністрації з гуманітарних питань паном Анатолієм Роздобудьком.

— А шо, я підписав до газети співчуття!

На таке я не міг не відреагувати (мало того, згадане співчуття було опубліковане після похорону!) і сказав цьому державному чиновникові, що група політичних партій правильно ставила весною питання перед Президентом, що він не відповідає обійманій посаді. Бо слюсар ніколи не навчиться керувати медициною, як і технократ — літературно-мистецькою публікою. Але, певне, так угодно Президенту. Щоб угорі він казав одне, на місцях думали друге, а робили — третє. Суто за національним менталітетом.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про додаткові заходи щодо прискорення вступу України до Світової організації торгівлі

З метою забезпечення реалізації стратегічного напряму зовнішньоекономічної політики щодо інтеграції України у світову економіку, комплексного реформування зовнішньоторговельного режиму та послідовного забезпечення дальшої гармонізації законодавства України з нормами і принципами Світової організації торгівлі (СОТ) **постановляю:**

1. Визначити забезпечення завершення вступу України до Світової організації торгівлі протягом 2001-2002 років одним із пріоритетних напрямів діяльності Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади у сфері реалізації зовнішньоекономічної політики.

2. Кабінету Міністрів України:

1) у тримісячний строк:

розробити та подати на затвердження в установленому порядку проект Програми заходів щодо завершення вступу України до Світової організації торгівлі;

вжити заходів до підвищення ефективності діяльності Міжвідомчої комісії з питань вступу України до Світової організації торгівлі, зокрема щодо забезпечення координації діяльності органів виконавчої влади з питань прискорення вступу України до СОТ та завершення двосторонніх переговорів з доступу до ринків товарів і послуг з делегаціями держав — членів Робочої групи з розгляду заявки України про вступ до Світової організації торгівлі;

розглянути питання щодо збільшення граничної чисельності працівників Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, а також Постійного представництва України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві (Швейцарія) для забезпечення впровадження комплексу робіт щодо співробітництва з СОТ та вступу України до цієї організації;

розглянути на розширеному засіданні Кабінету Міністрів України питання щодо застосування, загрози застосування органами іноземних держав, економічними угрупованнями або митними союзами дискримінаційних обмежувальних заходів стосовно товарів походженням з України, захисту вітчизняного товаровиробника від недобросовісного та масованого імпорту;

ініціювати в установленому порядку проведення парламентських слухань з питання вступу України до СОТ;

розробити з урахуванням світового досвіду та забезпечити впровадження системи ефективного інформаційного забезпечення процесу вступу України до СОТ, передбачивши з метою створення позитивного міжнародного іміджу України заходи щодо широкомасштабного висвітлення в засобах масової інформації, в тому числі іноземних, досягнень України в цій сфері;

2) до 2002 року:

вивчити разом з Національною академією наук України, апаратом Ради національної безпеки і оборони України із залученням міжнародних експертів питання щодо можливих наслідків вступу України до СОТ з позицій національної безпеки та за результатами вивчення розробити заходи щодо підвищення конкурентоспроможності галузей економіки, які можуть зазнати негативних наслідків у зв'язку зі вступом України до СОТ;

забезпечити в установленому порядку трансформацію внутрішньої державної підтримки сільського господарства відповідно до норм та принципів системи угод СОТ;

внести в установленому порядку пропозиції щодо запровадження стосовно товарів, які імпортуються в Україну, порядку підтвердження відповідності згідно з вимогами Угоди про технічні бар'єри в торгівлі СОТ;

продовжити роботу щодо гармонізації національних стандартів з вимогами міжнародної та європейської систем стандартизації та сертифікації та забезпечити щорічне розроблення та прийняття не менш як 500 гармонізованих стандартів;

вжити заходів щодо залучення міжнародної технічної допомоги для підготовки українських спеціалістів з питань діяльності Світової організації торгівлі, а також для видання відповідної навчальної літератури;

3) завершити до жовтня 2002 року двосторонні переговори з доступу до ринків товарів і послуг з делегаціями держав — членів Робочої групи з розгляду заявки України про вступ до Світової організації торгівлі;

4) вжити заходів до прискорення прийняття законів, спрямованих на гармонізацію законодавства України з вимогами та нормами системи угод Світової організації торгівлі, зокрема:

— Податкового кодексу України;

— Митного кодексу України;

— про внесення змін і доповнень до Закону України «Про страхування» щодо скасування обмеження участі іноземних юридичних осіб та іноземних громадян у статутному фонді страховиків;

— про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» стосовно збільшення розміру іноземних інвестицій, який допускається у статутному фонді телерадіоорганізацій України;

— про внесення змін та доповнень до деяких законів України з питань ветеринарної медицини щодо посилення державного ветеринарного нагляду і контролю з урахуванням норм та вимог Міжнародного епізоотичного бюро;

— про внесення змін до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» стосовно вдосконалення правового регулювання діяльності державної санітарно-епідеміологічної служби України;

— про приєднання України до Міжнародної конвенції про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення;

— про приєднання України до Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право;

— про приєднання України до Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми;

— про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів щодо державної підтримки автомобілебудівної промисловості;

— про особливості підприємницької діяльності у сфері виробництва, експорту, імпорту дисків для лазерних систем зчитування, — забезпечивши при цьому безумовне виконання вимог частини другої статті 93 Конституції України;

5) розробити з урахуванням міжнародних вимог та стандартів, директив Європейського Союзу у сфері регулювання якості та безпеки харчових продуктів і продовольчої сировини законопроект про внесення змін до Закону України «Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини» та внести його в установленому порядку на розгляд Верховної Ради України.

3. Внести до Указу Президента України від 4 червня 1999 року № 619 «Про Міжвідомчу комісію з питань вступу України до Світової організації торгівлі» (із змінами, внесеними Указом Президента України від 1 червня 2000 року № 741) такі зміни:

а) частини другу і третю статті 2 викласти в такій редакції:

«Головою Комісії є Віце-прем'єр-міністр України, заступниками голови Комісії — Перший заступник або заступник Голови Верховної Ради України (за згодою), а також державні секретарі Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України та Міністерства закордонних справ України або їх перші заступники чи заступники.

До складу Комісії входять: заступник Глави Адміністрації Президента України, заступник Секретаря Ради національної безпеки і оборони України, перші заступники або заступники державних секретарів Міністерства аграрної політики України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства промислової політики України, Міністерства транспорту України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України, перші заступники або заступники керівників Антимонопольного комітету України, Державної митної служби України, Державної податкової адміністрації України, Фонду державного майна України, Державного комітету зв'язку та інформатизації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України, Державного комітету статистики України, а також за згодою перший заступник або заступник Голови Національного банку України, голови комітетів Верховної Ради України та народні депутати України, президент Українського союзу промисловців і підприємців»;

б) у статті 3 друге речення частини першої та частину другу виключити.

4. Призначити РОГОВОГО Василя Васильовича — Віце-прем'єр-міністра України — головою Міжвідомчої комісії з питань вступу України до Світової організації торгівлі.

5. Установити, що проекти нормативно-правових актів з питань реформування зовнішньоторговельного режиму України підлягають обов'язковому погодженню з Міжвідомчою комісією з питань вступу України до Світової організації торгівлі з метою їх перевірки на відповідність нормам та принципам системи угод Світової організації торгівлі.

6. Затвердити главою делегації України на переговорах зі вступу України до Світової організації торгівлі ГОНЧАРУКА Андрія Івановича —першого заступника Державного секретаря Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України.

Главі делегації України на переговорах зі вступу України до Світової організації торгівлі:

внести пропозиції щодо персонального складу делегації України;

надавати щоквартальну інформацію про результати переговорів зі вступу України до СОТ.

Надати главі делегації України право залучати для забезпечення роботи щодо проведення переговорів зі вступу України до СОТ працівників Постійного представництва України при відділенні ООН та інших міжнародних організаціях у Женеві, дипломатичних представництв України у Швейцарській Конфедерації та інших іноземних державах.

7. Визнати такими, що втратили чинність:

Указ Президента України від 28 березня 1994 року № 115 «Про призначення спеціального представника Уряду України при Генеральній угоді з тарифів і торгівлі»;

Указ Президента України від 29 червня 1994 року № 338 «Про призначення заступників спеціального представника Уряду України при Генеральній угоді з тарифів і торгівлі».

8. Міністерству закордонних справ України забезпечити організацію політичної підтримки державами-членами Робочої групи з розгляду заявки України про вступ до Світової організації торгівлі реалізації заходів щодо вступу України до СОТ.

9. Раді національної безпеки і оборони України розглянути за підсумками 2001 року питання про ситуацію щодо вступу України до Світової організації торгівлі.

10. Кабінету Міністрів України привести свої рішення у відповідність із цим Указом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 5 вересня 2001 року.
№ 797/2001.

Згідно з Регламентом ВР України укази, надруковані в «ГУ», є офіційною публікацією.

Напишу вам і я

Чому свої гроші я маю випрошувати?

Хочу поділитися з читачами, як я намагалася одержати 50 гривень в ощадбанку для тих, кому за 80. Для когось такі гроші — дріб'язок. Але для мене (і гадаю, таких, як я, — чимало) це гроші з великої літери. Я зателефонувала до ощадбанку, і мені сказали, що так, гроші отримати я можу. Пересуваюся я на милицях і, написавши доручення на дочку, попрохала її отримати ці гроші. Простоявши в черзі, вона дізналася, що гроші видадуть тільки мені особисто. Або доручення мають оформляти юридичні особи. Але на оплату цього оформлення саме 50 гривень і піде. З горем пополам я з дочкою дісталася банку. І тут почула відповідь: «На ваш рахунок гроші не надходили. Можливо, вони будуть за два місяці». Мій терпець урвався. Я попросила книгу скарг, але виявилося, що її просто немає. Співробітники добре працюють, тож немає сенсу її навіть запроваджувати. Тоді я попросила покликати завідувачку. І що б ви думали? Адже саме вона особисто зі мною розмовляє. Тобто, завідувачка працює в цьому самому віконці.

Так я з нічим і повернулася додому. Мене цікавить: чи існує мій рахунок взагалі? І чому я маю чекати більш як два місяці, щоб одержати гроші? А, може, хтось взагалі вирішив, що мене на цьому світі вже немає. Я хочу, щоб люди знали, як працюють в ощадбанках, в різних касах. Не скрізь навіть книги скарг є. Якщо там вважають, що їм це не потрібно, то глибоко помиляються.

Марія МИРОШНИЧЕНКО.

Київ.

Мала 32 тисячі, а нині — 32 копійки

Мій чоловік поклав у ощадбанк гроші. Щоб збереглися доти, доки стали б у край потрібні. З часом його здоров'я погіршилося, довго лежав в лікарнях, а в січні 1997-го помер. На той час гроші не видавали, казали: якийсь час треба зачекати. А коли я звернулася з проханням повернути заощадження, то мені відповіли: «Залишилися тільки копійки». Я мала 32 тисячі радянських рублів, а нині — 32 копійки. Мені вже минув 72-й рік, дедалі частіше хворію. А за що лікуватися?

Ганна ЗОРІВЧАК.

Завадка Закарпатської області.

Час повертати борг

Чому уряд постійно обіцяє виплачувати вкладникам гроші, а насправді лише пускає дим в очі? Невже розраховує на те, що хто доживе, той і отримає? Так жити неможливо! Коли підвищуються пенсії чи зарплати, то автоматично підвищуються й ціни. Тому пропоную щорічно вносити до держбюджету повернення 12% суми грошей для щомісячної виплати 1%, залежно від внеску заощаджень кожного вкладника. Вважаю також, що варто притягнути до відповідальності винних в ошуканстві і обкрадanні держави.

За десять років незалежності час народу віддати борг. Жити треба всім. Розумієте? Жити!

А. МАЛИНКА.

Гадяч Полтавської області.

Колонки є, води — немає

Пише ваш передплатник із першого дня заснування газети. Ми живемо на забрудненій території Чорнобильської зони. Наше село велике —200 дворів. Нещодавно нам провели чисту питну воду. Але на цей час працюють лише три колонки на 50 хат, решта — вийшли з ладу, а ремонтувати нікому. Люди згодні скласти гроші, щоб заплатити майстрам за роботу. От тільки питання, де знайти спеціалістів?

Валентин ІВАНИТА.

Кропивня Іванківського району Київської області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Цей гіркий «солодкий» бюджет

Заборгованість цукрових заводів області до бюджетів усіх рівнів майже дев'ять мільйонів гривень

Перспектива

У розпалі — бурякові жнива. Напружена пора для Хмельниччини, бо область не тільки на Поділлі, а й в державі — одна з найбільших «солодких».

Тривають жнива і в податківців. Ось і цього осіннього дня в обласній державній податковій адміністрації, зокрема, у приймальні голови Володимира Короля, нетрадиційний день. Цього разу відвідувачі — директори, головні бухгалтери цукрових заводів області. Їх запрошено на засідання комісії з контролю за розрахунками з бюджетом великих недоїмників податків, на відверту державну розмову. Тут же керівники облцукропрому, облхарчопрому, Пенсійного фонду. Турбота фіскальної служби зрозуміла — заборгованість цукрових заводів області до бюджетів усіх рівнів з урахуванням розстроченого податкового боргу майже дев'ять мільйонів гривень.

Доля цукроварська

В області нині шістнадцять цукрових заводів — кількість більш ніж достатня для переробки тієї сировини, яка дозріває на бурякових ланах області. При очікуваній цьогорічній врожайності в межах 200 центнерів з гектара, планується надходження сировини 1,8—2 мільйони тонн з відповідним виробництвом 200 тисяч тонн цукру. Такі прогнози, таке прагнення.

Але цукор як по маслу не піде. Цукрозаводи, а з ними і податківці, зіткнулися з кількома проблемами. Перша —мабуть, найболючіша — проблема власника. Скажімо, Хмельницький цукровий завод — державна власність. Підприємство працює успішно, і всі податки сплачено до копійки. Це навіює не лише на роздуми, бо ж умови у всіх однакові, а завод чи з не найстаріших.

Під час зустрічі почуваєшся «на коні» і директор Маківського цукрозаводу Дунаєвецького району Олег Сорокатюк:

— Коли на карту була поставлена доля підприємства, ми не розгубилися, бо маємо 420 працюючих і 320 пенсіонерів, а тому залізли у великі борги, але зберегли колективну власність. Тепер у нас ніхто не ходить під воротами з векселями на власність підприємства. А борги незабаром повернемо.

У такому самому становищі ЗАТ «Кам'янець-Подільськцукор», де теж зуміли зберегти колективну власність. Донедавна діяло і ВАТ «Кам'янець-Подільський цукровий завод», засновниками якого було п'ять осіб. Не пощастило, і луснуло це товариство, наче мильна булька. Постановою арбітражного суду визнане банкрутом із найбільшою серед цукрозаводів області загальною заборгованістю в майже три мільйони гривень. Тепер проблема у податківців — як повернути державі цей борг. Механізм вироблено, бо товариство має майно, інфраструктуру, а втіхи, звичайно, мало.

Горе з власниками спіткало Теофіпольський цукровий завод, до речі, де найнижча собівартість продукції, бо тут впроваджено новітні технології. Торік між власниками була «війна». І цього року головний бухгалтер підприємства Зоя Піддубняк бідкається:

— Ще не визначилися власники, щось там перепродують...

А коли немає господаря, то ні собі, ні людям — борг перед бюджетом цього сучасного підприємства сягнув більш як півтора мільйона гривень — друге місце в області.

П'ять засновників Старокостянтинівського цукрового заводу — п'яте місце в області і з боргів перед бюджетом. Деражнянський цукровий завод (віднедавна контрольний пакет акцій належить СП «Інтерпродукт» з Донецька) — потужне сучасне бурякопереробне підприємство області не працює уже протягом трьох років. Ось і цьогорічний сезон практично розпочався, а питання ще вирішується: виділяти гроші під солодкі корінці чи готувати завод до переробки цукру-сирцю.

До Донецька далеко, до Бога високо. А цукроварня заборгувала 138 тисяч, і звідси не надійдуть поточні платежі. Хто ж не зрозуміє, скажімо, директора сільськогосподарського товариства «Нове життя» Вільховецького району Юрія Шадуру, який рахує кожну копійку вже зароблену і навіть ще небачену? Суть у тому, що від нього Деражнянський завод за 40 кілометрів, але не працює, тому доводиться возити буряки за сто, аж у Хмельницький. За нинішніх цін на пальне, яка вартість того цукру? Золота. Бо те, що колишні колгоспи Деражнянського району поспішили спродати свої акції, то їх справа. А в чому винні ближні господарства сусідніх районів?

Податкова адміністрація цієї проблеми не здолає. Це проблема державного рівня.

Є наче б то ще один вихід — здавати підприємства в оренду грошовитим структурам. Але вихід це з становища, чи, може, тільки вхід у нові проблеми? Старосинявські цукровари торік, скажімо, від оренди одержали 600 тисяч гривень, то й покрили частково за рахунок цього борги перед державою, але влізли в залежність перед донецькими постачальниками вугілля на 70 тисяч гривень і опинилися відповідачами в господарському суді з позовом у 220 тисяч гривень. Якщо не виручить орендар і санатор, важко сказати, яка буде подальша доля підприємства. А от Волочиські цукровари віддали завод в оренду в Київську область аж на 49 років з орендною платою... 15 тисяч гривень за рік. Як хтось скептично висловився, Старосинявська молочарня розміром в десять квадратних метрів вдесятеро дорожча.

У випадку, коли на підприємстві кілька господарів —орендар, орендодавець, трудовий колектив, інвестор і т. д., — постає закономірне запитання: а хто платитиме податки? Іван в таких випадках киває на Петра. Інвестор, як правило, якщо і з'являється, то не хоче покривати борги підприємства, та й з поточними платежами не дуже поспішає в розрахунку на авось. Отож і мета такої зустрічі: достукатися до конкретного платника, розставити всі крапки над «і», підписати добровільну угоду сьогодні, щоб не шукати завтра вітру в полі.

Друга чи чергова проблема, на наш погляд, все-таки сировинна. Буряки, що в полі, ще не заводські. І яка муха сяде на ніс постачальника сировини — невідомо. Кажуть, торік дороги пролягали і в сусідні Тернопільську, Вінницьку області. Подейкують, що деякі облдержадміністрації поставили заслони постачальникам буряків на шляху в Хмельницьку область. Зрозуміло, це ж місцевий бюджет. Чи виправдані такі методи, важко сказати. Все-таки це право власника сировини вибирати, де збувати її. Тут і відстань, тут і ціни, партнерські стосунки у вигляді ФЗ (фізична забудненість, на якій чимало зламано списів), порядність у розрахунках тощо. Одне слово — це діло спільне і постачальників, і цукроварів.

Проблема третя і не тільки цукроварів, бурякосіючих господарств, а й податківців — реалізація цукру. Копійка ж потрібна вже сьогодні кожному — і господарям, і державі. Хочеться, безумовно, щоб вона була якомога більшою. Кабінет Міністрів визначився з ціною — не менш як 2400 гривень за тонну разом з тарою. Але з усіх підприємств тільки головний бухгалтер Клембівського цукрозаводу, що в Ізяславському районі, Надія Омельчук з гордістю заявила:

— Уже й покупець є!

А головний бухгалтер облцукропрому Тетяна Капітанчук зазначила:

— У вересні очікуваної реалізації цукру та ще й за такою ціною не буде.

А податківці вже журяться — значить, не підуть і платежі в бюджет. А прогнозовані показники — з розрахунку на реалізацію цукру.

Четверта проблема — енергоносії. П'ята — пально-мастильні матеріали, а може, не так вони, як гроші на їх придбання. Шоста — запчастини, сьома — погодні умови і восьма, і дев'ята... Одне слово, проблема на проблемі, ще й проблемою поганяє. Але сподіватимемося, що якщо зуміли виростити, то й зуміємо переробити. Не вперше.

Подільський пиріг — на державний стіл

Торік лише цукрозаводи області перерахували до бюджету понад 15 мільйонів гривень. А якщо додати мільйони від зерна, то вийде великий солодкий подільський пиріг. Але цьогорічний ще не спечено. Як зробити, щоб і він був до державного столу?

— Ми прагнемо зберегти наші підприємства,— сказав голова ДПА в Хмельницькій області Володимир Король. —Це наші підприємства і нехай працюють на нашу область, на наших людей.

Вирвати з м'ясом отих дев'ять мільйонів боргу, значить посадити цукроварів на мілину, а може, й на саме дно. Кому від цього стане легше? А тому 45 мільйонів гривень податкового боргу цукровим заводам списано згідно з чинним законодавством. Тому самому Теофіпольському цукровому заводу і його численним засновникам списано 2690,4 тисячі гривень —значно більше, ніж залишилося. 793,4 тисячі розстрочено. А всього розстрочено по цукрових заводах області 2059 тисяч гривень.

Однак, як слушно зауважив директор Шепетівського цукрового заводу Анатолій Матвійчук:

— Думаю і відчуваю, що списань більше не буде.

Правильне міркування. Отож краще вчасно розраховуватися з державою, бо має вона і пряник, і батіг. З першого жовтня цього року започатковуються нові правила гри платників з податківцями. За активної пропаганди добровільності, затримка платежів більш як на три місяці тягне за собою штраф у розмірі 50 відсотків заборгованої суми.

Отож і податківців, і цукровиків цікавить саме вчасність платежів. А головний бухгалтер облцукропрому Тетяна Капітанчук відверто зізналася:

— Торік у грудні на заводах вже не було жодного центнера цукру.

О, як кажуть даішники — стоп! Значить, податкові жнива треба провести оперативно, у темпі. І врожай належить зібрати вагомий. Отож зіркі очі податківців повинні бачити все. Для цього на заводах створено податкові пости, які контролюватимуть надходження кожної автомашини буряків, законність вивезення кожного кілограма цукру, тим більше що в області чимало боржників із сплати фіксованого сільськогосподарського податку. А «біле золото» — теж гроші. І якщо буде втрачена можливість, прощавайте до невідомих часів бюджетні гривні.

І тим паче повз те око не повинно пройти непоміченим жодне порушення, до яких нема-нема, та й вдаються і на цукрозаводах. Колишня виконуюча обов'язки директора одного з цукрозаводів Красилівського району, скориставшись тим, що підприємство три роки не працювало, розпочала спродувати заставне майно без дозволу податкової служби. Під кримінальну статтю вона потрапила, коли встигла збути його на 23 тисячі гривень. Під ту саму статтю підвела себе і одна з посадових осіб Старокостянтинівського цукрозаводу за ухилення від сплати 70 тисяч гривень ПДВ, які одразу виросли у 118 тисяч гривень. Така ж доля спіткала Наркевицький цукровий завод, що у Волочиському районі, де кримінальну справу відкрито за фактом. «Премія» у розмірі 260 тисяч гривень вже готова, тільки ще не визначено — кому конкретно, бо йде слідство. Доцільно згадати дванадцять кримінальних справ на зернових жнивах. Хай би їх кількість не збільшувалася. Хоча є й рятівне коло. Податківці нікому не бажають тюрми — погашені борги механічно закривають кримінальні справи.

Зустріч з керівниками цукрових заводів саме розрахована на добровільність. Тим більше що мова іде не про якусь обдирачівку з боку держави, а про реальні податки. Поставлено завдання зарезервувати під податкові борги всього 3730 тонн цукру. Проти 200 тисяч, які очікуються, це, зрозуміло, — мізер.

... У кабінет голови ДПА заглядає ще тепле сонце. Така ж тепла, доброзичлива обстановка. Начальник відділу прогнозування та інформаційного забезпечення Віра Войткова узгоджує кожну цифру, кожен термін з представниками підприємств, начальниками податкових інспекцій районів, на території яких розташовано цукрозаводи. Кожну угоду візують представник підприємства, голова ДПА. Так народжується цивілізована угода на співпрацю.

Гіркий цей «солодкий» бюджет. Але буде справді солодким, бо він державний.

Василь КОХАН,
журналіст.

Хмельницький.

Новосілля над Тисою

Зона стихійного лиха: відбудова

Невдовзі після березневої повені в село Текове Виноградівського району приїхали представники Донецької облдержадміністрації. Не просто поспівчувати постраждалим, а й допомогти у відбудові зруйнованого стихією. І взялися зводити два вкрай потрібні заклади — амбулаторію та дитячий садочок. Кошторисна вартість першого майже 300 тисяч гривень, другого — 2 мільйони 400 тисяч. І от теківчани справили новосілля. Тут, як було модно колись казати, у рекордно стислі терміни зведено амбулаторію. Споруда ця не лише тішить око ошатністю і справді європейськими будівельними стандартами, а й започатковує формування центру села. Двоповерховий дитячий садочок виріс за кілька десятків метрів від амбулаторії. Теківський сільський голова Маргарита Попович зі сльозами на очах дякувала донеччанам за такі справді царські подарунки.

— Ми одержали змогу розвивати сімейну медицину на селі, де до цього був лише фельдшерсько-акушерський пункт, — сказав начальник обласного управління охорони здоров'я Іван Рогач.

Обласне управління охорони здоров'я забезпечило обладнанням стоматологічний кабінет, і відтепер теківчанам ці послуги надаватимуть безпосередньо на місці.

Слова вдячності звучали й на адресу приватної будівельної організації «Чекотекст», яку очолює Іван Черепко. А зводила амбулаторію родина місцевих будівельників Марушків. Працювали вони тут і вдень, і вночі. Допомагали, чим могли, і воїни об'єднаного загону Міністерства з надзвичайних ситуацій, що дислокується в Текові. Тож їм нарівні з будівельниками вручили хліб-сіль.

Ще в одному селі, постраждалому від березневого паводка, — Чорнотисові — амбулаторію загальної сімейної медицини зведено на кошти полтавчан.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Котлован

Екскаватор зупинився вже на другий день, не витримавши тиску з боку мешканців

Конфлікт

З хутора Хатки, що у Жмеринському районі Вінницької області, добре видно територію місцевої нафтобази. За півтора кілометра на узвишші виблискують резервуари великої ємності. Багатим сусідом називають мешканці хутора об'єкт, що належить «Укрзалізниці», а точніше, одній із її структур — «Укрзалізничпостачу».

Непоступливий хутір

Початок робіт з реконструкції очисних споруд і будівництва котловану для відпрацьованих вод став водночас початком конфлікту між сусідами. Екскаватор, що рив котлован, зупинився вже на другий день, не витримавши тиску з боку місцевих, які від малого до старого блокували роботу. Хлопчаки розмахували батогами й вудлищами, старенькі бабусі —палицями...

Майже місяць минув відтоді, як в оселях хуторян оселився неспокій. Вони постійно дослухаються: чи не чути бува гуркоту екскаватора у вибалку край села? Навіть малі хлопчаки, перейнявшись тривогою дорослих, відважно заявляють: «Ми тих дядьків підемо бити пужалнами».

Викопаний котлован уже заповнили джерельні води. Тут цілий вибалок джерел. Вони живлять річечку Тиху, яка впадає в поки що одну з чистих водних артерій області — Мурафу. «Невже саме тут, у долині чистих джерел, місце для котловану нафтобази?» —запитують усіх мешканців хутора. Своє занепокоєння можливим порушенням екології у басейні названих річок вони висловили в листах на адресу всіх тих держустанов та організацій, що дали дозвіл на проведення робіт.

— Нам і так живеться несолодко, — нарікають хатківчани, — а тут ще цей клопіт.

Хліб і ліки на хутір зазвичай доставляють школярики, коли повертаються після уроків з сусіднього села Северинівка. Там і школа, і сільрада, і магазин... На хуторі — жодного закладу, пов'язаного з обслуговуванням. Нема тут і цвинтаря: померлих хоронять у сусідньому селі Чернятин. А замість радіо, що давно мовчить, хуторяни, кажуть, слухають соловейків. Тепер і ті можуть замовкнути.

Не приховує здивування й адміністрація нафтобази. Мовляв, для кого ж ми стараємось, як не для тих самих людей. Як пояснили, реконструкція передбачає заміну старих азбестових труб на нові —пластикові. Адже очисні експлуатують уже 26 років. Відсутність порозуміння сторін — навіч. Саме в цьому, на думку автора, причина конфлікту.

«Ви темні, безграмотні люди...»

Жодного разу мешканці хутора не чули з вуст представників сільради про те, що на території Хаток плановано будівництво котловану. Ніхто не цікавився їхньою думкою. Мало того, на сесії сільради про це теж не йшлося. Як вдалося довідатися автору цих рядків, дозволу на використання землі під реконструкцію очисних споруд депутати не давали. Отже, вимоги хатківчан про припинення робіт справедливі. Їх тим часом встигли охрестити темними й безграмотними. Мовляв, для їхнього ж блага стараються, а вони не відають, що чинять. Ще й попередили: тих, хто й надалі перешкоджатиме будівництву, штрафуватимуть. Мабуть, саме тому сільський голова Микола Михальчишин з'явився на хуторі не сам, а з дільничним.

Такий «виховний» прийом навряд чи сприятиме улаштуванню конфлікту. Швидше, навпаки — ускладнить його. А ось допомога з боку багатого сусіда у прокладанні дороги до хутора чи сприяння у відкритті магазину могла б стати містком для налагодження справді сусідських стосунків. Утім. Це лише думка автора. Проте вихід із ситуації, що склалася, все одно доведеться шукати.

Коментар начальника обласного управління екологічної безпеки Олени ЯВОРСЬКОЇ:

— Згодна: питання реконструкції очисних споруд і будівництва котловану спершу потрібно було обговорити з мешканцями Хаток, потім на сесії сільради і тільки тоді, після отримання згоди депутатів, розпочинати роботи. Тепер пошуки шляхів до примирення ускладнюються. Люди ображені тим, що влада знехтувала їхньою думкою, тому вперто відхиляють будь-які пропозиції.

Хоча самому хутору, вважаю, спорудження котловану не завдасть жодної шкоди. Котлован риють у вибалці, а Хатки розташовані на іншому пагорбі. Не можу не сказати, що пропонована технологія дасть можливість очищати воду у 150 разів ефективніше, ніж це робиться нині. Якщо бути відвертим, нині у ставок на хуторі таки потрапляють нафтопродукти: дощові води змивають їх на території і пагорбом несуть у ставок. Надалі плановано збирати вже очищені води в котловані, на перешкоді будівництва якого стали хуторяни.

До речі, вони висловили свою пропозицію: збирати такі води в кар'єрі. Але пристати на неї неможливо, бо кар'єр розташований на іншому боці залізниці. Поставити крапку в конфлікті, як на мене, могла б виїзна сесія сільради. Крім самих мешканців хутора, на неї варто запросити фахівців-екологів. Ми готові взяти в ній участь, а також залучити представників організацій, які надавали дозвіл на проведення робіт. Та й представники «Укрзалізниці» могли б виступити в ролі третейського судді. Бо конфлікт у Хатках зайшов надто далеко...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Анекдот до теми

Одна щука запитує другу:
— Ти яких бичків полюбляєш — в олії чи в томаті?
— В олії.
— Тоді пливімо на автобазу.

Пустили іподром... під ніж

Пирятинських рисаків знали від океану до океану

Тенденції

— Рівно через рік запрошую на новосілля, — сказав у 1988 році тодішній керівник Пирятинського району Василь Шапран. У почуте якось одразу повірилося, хоча ще й не знав тоді про історію його роду — прадідівську козацьку грамоту і безмежну любов до коней.

Не переповідатиму, як відроджували іподром у Пирятині — усією толокою, як і заведено робити добру справу. Але саме через рік, на обжинки, споруда постала, як нова: стадіон, бігові доріжки, трибуни, роздягальні, кімнати відпочинку, стайні для коней... Згодом на базі місцевого колгоспу «Авангард» відкрили кінноспортивну школу. Ось де було захоплююче заняття для підлітків! Щороку тут проводили шість бігових днів, на перегони рисаків збиралося близько 10 тисяч глядачів, для яких організовували розваги, веселощі, змагання. Святкували, що й казати, від душі. Зрештою, ще й торік на День незалежності тут тривали великі перегони. Сьогодні на іподромі... пустка.

Шестигектарна площа, всередині якої було посіяно ячмінь, уже поросла бур'янами. Бігова доріжка нагадує битий шлях, яким у давнину чумаки їздили по сіль. Позривано шифер, вікна, двері, розбито трибуни.

Утім, як з'ясувалося, тут пройшла не навала хуліганів чи злодіїв, а... будівельна ланка нинішнього власника іподрому ВАТ «Лубенське племоб'єднання». За вказівкою директора Олексія Зеленця іподром було демонтовано. Аргумент у керівника залізний — кінні свята збиткові, утримувати сторожів немає за що, а будматеріали можна «загнати» тисяч за 50—70 — це зарплата або трактор. Дивно, але місцева влада на таке безчинство й вухом не повела. Мабуть, їм байдуже. Воно й не дивно: ламати не будувати, а споглядати ще легше. Подейкують, що проблеми іподрому відомі й обласному керівництву. Та там, вочевидь, за нескінченними святами і нарадами все ніколи припинити (доки ще не пізно) грабіж серед білого дня. Хоча, зрештою, у верхівці місцевого владного олімпу більшість «варягів», і на полтавській землі вони таки поденники. Тому про що їм можуть сказати імена Кизила, Локона, Грата, Креола, Бархата, Прем'єра, Гусара, Дагестана... То нехай хоч дітлахи запам'ятають цих пирятинських рисаків, які вигравали змагання на іподромах Харкова, Одеси, Києва, Москви... Цих коней із українського степового містечка знали від океану до океану. І коні таки ні в чому не винні. А люди?

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

З пошти

Живемо в сараї. Допоможіть добудувати дім

Наша сім'я пережила два паводки. Після першого в 1998 році ми залишилися без житла — наш будинок був зруйнований. Тоді ми отримали 6700 гривень і невелику кількість будматеріалів, з яких змогли лише закласти фундамент. Після другої повені комісія з оцінки шкоди до нас навіть не зазирнула. Тепер живемо в сараї. І сім'я сина тулиться в цьому сараї. Тут же — маленькі діти. Нам виписали 18 тисяч штук цегли, але з цього побудувати дім для нашої великої сім'ї — 16 осіб —неможливо.

Після першої повені ми зверталися по допомогу до райадміністрації, писали навіть до прокуратури. Цього року будматеріали отримали такі люди, в яких будинки вже давно стоять під дахом, а ми свій не можемо добудувати через нестачу матеріалів.

Створюється враження, що майбутнє наше, національної меншини, нікого не цікавить. Адже прийде зима, і ми всі, разом з маленькими дітьми, замерзнемо в своєму сараї.

Наперед дякуємо,
сім'я Ласло БАЛОГА .

**Вари
Берегівського району Закарпатської області.**

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

Казав пан: кожуха дам...

Нарешті в нашому селі виділили земельні ділянки для працівників соціальної сфери села (вчителів, медпрацівників). Землю надали безплатно. Але щоб одержати документ, який посвідчує право власності на цю землю, треба сплатити 85 грн. Чи не багато за теперішнього рівня зарплат і пенсій?

Між іншим, пам'ятаю, що під час виборів Президента говорили про те, що такі документи можуть оформляти місцеві ради безплатно. Можливо, це не тільки у нас так?

Прізвище моє прошу не називати.

М. Л.

**Великий Бобрик
Краснопільського району
Сумської області.**

Вітчизна зробила нас старцями

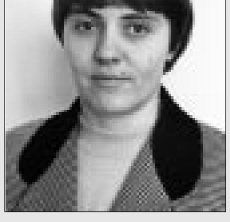
Я — учасник Вітчизняної війни, інвалід II групи. Трудовий стаж 44 роки. Мешкаю в селі.

Мій батько був сиротою, з трьох років виховувався в людей. Йому у спадок залишилось 3 га землі. Служив надстроково в солдатах і на зароблені гроші купив ще 4 га землі на 9 осіб сім'ї. В підсумку — 7 гектарів забрав колгосп в селі Богуславі. Мої мама і дружина працювали в колективному господарстві імені Ілліча —тепер «Шторм». Дружина — трудовий колгоспний стаж 40 років — у 1993-му померла, господарство допомагало ховати. Як спадкоємець ні я, ні мої діти та онуки не маємо права на земельну частку. Бо розпаювання почалося пізніше. Громадяни, які не здавали землі в колгосп, а працювали лише останні роки, мають до пенсій і паї. Де правда? За що воював мій покійний батько, інвалід I групи? За що я воював, став інвалідом II групи? Старший мій брат був репресований за розповсюдження націоналістичних листівок у 1940 році. Реабілітований від 30 грудня 1991 року Верховним Судом України.

Що радянська влада не дограбувала, під час окупації спалили фашисти. Але німці через 50 років своїм рабам виплачують. Що дала мені, моїм дітям українська влада? Воювали за Україну і зостались в дурнях. Як наставляти тепер дітей і онуків? Казати, щоб не боронили такої Вітчизни, яка нас зробила старцями?

Тимофій ГЛАДКИЙ.

**Богуслав
Павлоградського району
Дніпропетровської області.**

Ведуча «Села» Галина КВІТКА (тел. у Києві 441-85-76).

Воювали за Україну і зостались в дурнях

Чернігівщина

Їхній Василь, наш Сашко та інші

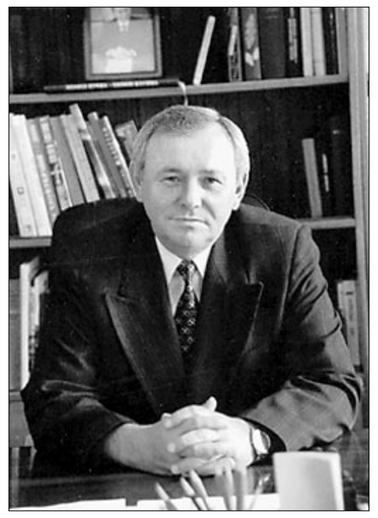
Нещодавно на Чернігівщині проведено дні «Голосу України». Привід був поважний і приємний: ми вітали чернігівського кобзаря Василя Нечепу з перемогою в нашому співочому конкурсі, а нашого фотокореспондента Олександра Клименка (він родом з Чернігівщини) земляки привітали з виходом розкішного фотоальбому «Україна: десять років поступу». Втім, були й інші заходи та зустрічі, менш урочисті, але не менш серйозні. Тобто — як завжди!

Від «Слова о полку...» до проблем свободи слова

Місцевому самоврядуванню — державний пріоритет

Нещодавно президентським указом схвалено Програму державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні.

Думками з приводу цього документа ділиться голова Чернігівської обласної ради Василь КОВАЛЬОВ:

— Найперше, що відзначив для себе: підтримку розвитку місцевого самоврядування визначено як один із пріоритетів державної політики. Гадаю, вдало знайдено ті «больові точки», що не дають сьогодні сповна реалізувати територіальним громадам права та повноваження, передбачені Конституцією.

Маю на увазі такі принципові речі, як остаточне правове врегулювання взаємин органів місцевого самоврядування з органами виконавчої влади, формування економічно достатніх територіальних громад та визначення статусу і механізму управління комунальною власністю. Це три кити, на яких може надалі міцно триматися представницька влада.

Депутати рад нинішнього скликання живуть за новим, загалом прогресивним, Законом «Про місцеве самоврядування в Україні». Він базується на засадах Європейської хартії самоврядування і потенційно має широкі можливості. Та то лиш «Слово о полку Ігоревім» пишеться на віки, а закони коригуються життям щодня.

Сьогодні нема чіткої відповіді навіть на просте запитання: яке місцеве самоврядування потрібне? Чим забезпечити баланс ресурсів і повноважень? Який механізм передачі повноважень держадміністраціям? Утім, процес і сам набирає обертів. Уже торік наша облрада своїм рішенням надала облдержадміністрації з місцевого бюджету понад 1 600 000 гривень для виконання делегованих повноважень. Ради мають від держави втроє більше зобов'язань — і жодної копійки на їхнє виконання.

Можливо, поділ влади і треба провести саме за повноваженнями, переданими держадміністраціям сесіями районних та обласних рад? Але особливості їхньої організації й діяльності так і не визначено належним чином. Районні і обласні ради лишились осторонь логічної побудови системи представницької гілки влади.

Надзвичайно важливим у цій програмі вважаю досягнення перспективної мети — формування економічно достатніх територіальних громад. І хоча, знову підкреслю, чинне законодавство не сформулювало навіть відповідних понять, громади існують, мають власні органи. І їхня щоденна практика незаперечно доводить: реальна фінансова база недостатня для виконання повноважень.

Серед п'яти основних завдань щодо підтримки місцевого самоврядування в указі Президента цілком слушно названо проблему статусу комунальної власності, управління нею тощо. Знаю, що у ВР лежить більше десятка законопроектів з цього приводу. Доводилося давати рецензії і нам, а візок і досі з місця не рушив.

Чернігівська обласна рада володіє, приміром, 419 об'єктами комунальної власності. Це переважно «соціалка», що потребує значних коштів, а від оренди того ж комунального майна цього року одержали аж 42 тисячі гривень! Як за такого співвідношення досягти «економічної самодостатності громади»? І взагалі: чи може бути таке майно матеріальною основою самоврядної влади, згідно із Законом «Про місцеве самоврядування», чи це лиш зайвий клопіт? Бюджет цього року вочевидь має соціальну спрямованість. Скажімо, бюджет області спрямував у цю сферу понад 87 відсотків усіх видатків — у півтора разу більше, ніж торік. Та реальні потреби соціальної галузі набагато вищі і не задоволені навіть на три чверті.

Дуже хотілося почути нарешті думки наших економістів, науковців, політологів, соціологів. Вони переймаються лише виборами, а це принаймні недалекоглядно, бо той, хто не затребуваний суспільством, втрачає можливість впливати на нього.

Тож коли гостро і невідкладно постало питання: що робити з лісами колишніх колгоспів, довелося обходитися «домашніми засобами» — розробили власні правила володіння фондами. Дещо передали спеціалізованим комунальним підприємствам та реформованим КСП, більшу частину закріпили за дочірніми структурами обласного «Агролісу». Труднощі й непорозуміння виникали постійно, бо жодної методики або рекомендації з цього приводу не дочекалися. Тому, коли дійшло до розподілу земельних ділянок, штучних водойм місцевого значення для риборозведення, то спершу затвердили на сесії порядок передачі, визначили правила користування з урахуванням усіх кодексів, законів, постанов. Нині вже понад два десятки фермерів, приватних підприємців, кооперативів починають господарювати в новій сфері, на нових засадах.

Але я глибоко переконаний: такі проблеми мають розв'язуватися не двома-трьома фахівцями виконавчого апарату облради, а все-таки людьми з дослідницьких центрів, юридичних академій, університетів. На жаль, серйозних розробок з теорії і практики самоврядування явно бракує. Обмаль методичної літератури, бюлетенів, нема всеукраїнської газети рад. І тут Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування дуже точно визначає пріоритети і напрями руху.

Загалом її поява — на вістрі часу. Тим більше що маємо і конкретних виконавців — робочу групу на чолі з першим заступником глави адміністрації Президента Ю. Єхануровим. На них покладено певні обов'язки. Вважаю, є всі підстави найближчим часом побачити результати зусиль з виконання наміченого.

Хто що вибере на виборах

Виборча кампанія — немов фінансові «жнива» для регіональних ЗМІ: більшість із них у цей час істотно поліпшує свої куценькі бюджети. Та й бажання кандидатів вийти на широку аудиторію реалізується найкраще саме через місцеві газети й телестудії. Якою буде їхня роль у виборчій кампанії? Гроші чи яскраві особистості більше впливатимуть на громадську думку? Про це йшлося на «круглому столі» виїзної редакції «Голосу України» — «Вибори до Верховної Ради і місцева преса Чернігівщини». Стисло передаємо виклад думок учасників розмови.

Ольга КАПУСТЯН, генеральний директор міської телерадіоагенції «Новий Чернігів»:

— Вибори — не тільки заробіток. Мені, бувало, не раз телефонували: «Хто дозволив робити з таким-то кандидатом прямий ефір?» Я зачитувала у слухавку відповідні місця закону про вибори і надавала можливість виступити в наших програмах у відведений час усім, хто мав на те право. Я знаю, що в інших регіонах редакції, які старалися догодити слухавкам, мали клопіт з правосуддям. Ми пішли іншим шляхом. Він був правильний і не створив нам зайвих проблем. Згідно з законом працюватимемо і на цих виборах. Я лише не хотіла б, аби нас втягували у брудні ігри, зведення рахунків. Щойно наша редакція, приміром, отримала прес-реліз партії «Яблуко». Мені соромно зачитати навіть заголовок їхнього матеріалу. Це лексика підворіття! Мусимо пам'ятати: вибори починаються і закінчуються, але журналістам треба залишатися людьми.

Віктор МУХА, заступник редактора газети «Деснянська правда» (співзасновники — облрада, облдержадміністрація та первинна організація журналістів):

— Місцева преса істотно впливає на вибір електорату. Я вважаю, що крім «законного» представлення програм кандидатів нам треба об'єктивно і широко інформувати про хід, нюанси передвиборних змагань. Що повніша буде картина, то краще читач зрозуміє, хто є хто.

Сергій ГАЙДУК, заступник генерального директора Чернігівської обласної державної телерадіокомпанії:

— Було б добре вже тепер проаналізувати програми, обіцянки кандидатів минулих виборів в якомусь окрузі — для науки майбутнім претендентам на мандат. Можна прослідкувати долю деяких з них. Ось ти прагнув потрапити у Верховну Раду. Не вийшло. А що у тебе вийшло? Що ти зробив для людей? Як на мене, це буде цікавий повчальний сюжет.

Олександр ДОБРИЦЯ, заступник генерального директора Чернігівської обласної державної телерадіокомпанії:

— Багато хто з нас чекає добра для себе від нового виборчого закону. А я не вірю, що він поліпшить нашу діяльність. Як і будь-який інший закон. Таких драконівських законів про свободу слова навіть за часів Союзу не було. У нас практично зникли журналістські розслідування, бо і це не можна, і те не можна! Отже, сам журналіст не дуже й потрібен. Головне — його мікрофон або перо. А коли до вас прийде явний шизофренік і схоче потрапити в ефір — спробуй його поставити на місце. Вас затягають по судах! Ви —беззахисні перед ним! Якщо говорити про гроші, то я — прагматик і великий прихильник мажоритарної системи. Що рясніше кандидатів, то більше можливостей редакціям поліпшити фінансове становище.

Сергій НАРОДЕНКО, редактор газети «Чернігівський вісник» (засновник — облдержадміністрація):

— Звісно, на виборах буде тиск. Не думаю, що на Придесенні він буде надто страшний. Я знаю, хто у Києві за яким виданням стоїть. У нас через бідність такого розподілу не сталося. Ми здебільшого змушені самі заробляти гроші. Про це знають у відповідних кабінетах, де грошей нам не дадуть. А тому досить ліберально дивляться на чернігівський плюралізм. Ніхто ж не з'їв Дмитра Іванова (редактор обласної газети «Гарт». — **Авт.**) за те, що він пропагував «Батьківщину». Петру Антоненку як редактору політичної газети і в кошмарному сні не примариться, що він за 9000 доларів віддасть сторінку комуністам. А нам, державній пресі, доведеться це робити. На дикому Заході кольт називали миротворцем: його мали всі, і ніхто не був вищим. А я назвав би в майбутній виборчій кампанії миротворцем нашу гривню. Коли я був редактором райгазети, то у мене кожна літера, пов'язана з виборами, мала вартість. Для всіх без винятку! Спершу ображалися, згодом пристали на ці умови. Навіть за манюпусіньку заміточку платили. Для мене ті вибори — суцільна насолода.

Дмитро ІВАНОВ, редактор газети «Гарт» (засновник —обласна рада):

— Ці вибори будуть дуже драматичні, жорсткі, може, й жорстокі. Бо змагатимуться не новачки, у них досвід кількох виборчих баталій. До того ж вони добре знають одне одного. Та мене, чесно кажучи, більше тривожить те, що після виборів серед тих, хто програє, можуть опинитися і ЗМІ. Адже на часі передплатна кампанія. А ситуація, мені здається, складається так, що інтереси партій із завидним фінансовим здоров'ям, інтереси владної верхотури та «Укрпошти» — схрещуються. Щоб досягти бажаного, їм потрібні свої ЗМІ. З електронними та радіо — все в ажурі. А з друкованими — ситуація дещо інша. І для повного «ажуру» вирішено підвищити тарифи на розповсюдження періодики в 2—2,5 разу. Про це давно мріють «укрпоштівці». Але це буде катастрофою для більшості українських газет, котрі й так бідні. Розрахунок точний: редакції газет змушені будуть підвищувати передплатну ціну, а у людей грошей катма, отож тиражі відчутно зменшаться. Деякі районні та й обласні газети можуть загинути до виборів. Отже, залишаться заможні видання, що, як правило, належать багатим партіям. А ще, мов з інкубатора, великим числом випурхнуть газети- «врем'янки», як це вже було, такі собі виборчі агітки. Якщо хтось із колег сподівається поліпшити свої справи заробітком на виборах — хай не дуже тішиться, бо цей заробіток матимуть центральні видання. Все вже розподілено заздалегідь. Одні видання ще потовщають на виборах, а інші пухнутимуть від голоду. Чи правду я кажу — буде відомо, коли у столиці підпишуть постанову про тарифи на розповсюдження друкованих ЗМІ у 2002 році. Дай, Боже, щоб я помилився!

Петро АНТОНЕНКО, редактор газети «Сіверщина» (видавець — обласна організація Руху):

— Таке враження, що поштове відомство — монстр, який став навіть над урядом, котрий виконує все, що в «Укрпошті « придумають. А у них головне — прибутки. Усім байдуже, що пошта крутить передплатними коштами газет. Куди ми лише не зверталися! Уже вересень, а досі багатьом обласним виданням не повернуто кошти від попередньої передплати. А як же випускати газету, коли не куплено папір, немає чим платити за поліграфпослуги. А який подарунок підсунула нам пошта до Дня незалежності. Святкові номери обласних, районних газет читачі отримали аж 28 серпня — через чотири дні! Це для того, щоб люди сказали: та при Союзі такого не було! Середина вересня, а передплата і не починається. Бо пошта вперлася: треба піднімати тарифи. І в отаких умовах починається виборча кампанія. Прогнозувати результати можна хоч сьогодні.

Віктор ТКАНКО, начальник управління у справах преси та інформації облдержадміністрації:

— На попередніх виборах політична реклама в райгазетах коштувала 400—1000 гривень за сторінку. Нині великих грошей, очевидно, не буде. Багато їх залишиться у Києві. І вести мову про підвищення в 2—3 рази розцінок за політичну рекламу на місцевому рівні не можна. Такі видання просто залишаться без грошей. У вигіднішому становищі будуть обласні тиражні газети «Гарт», «Чернігівський вісник», «Деснянська правда», «Сіверщина». Але найгірше районній пресі. Хотів би порушити питання фінансової прозорості. Не секрет: з одного боку, державні видання мають пільги, а їхні фінанси дуже прозорі, все йде через касу редакції. З другого боку, громадські, партійні газети мають подвійну бухгалтерію. Основна частка заробітку йде готівкою. Це свідчить, що рівних умов на виборчих перегонах у різних ЗМІ ще немає. Щодо драконівських законів, про які тут сказано, то, як на мене, наше законодавство про ЗМІ передове, прогресивне, випереджає час на десять років. У нас є можливості і друкувати, і одержувати всіляку інформацію. Треба лише дотримуватися букви закону.

На знімку: журналісти за «круглим столом».

Україна закінчується не в Броварах

«Проблеми історії України: погляд з Чернігівщини» — така була тема розмови, що відбулася в Чернігівському державному педуніверситеті імені Шевченка. У ній взяли участь провідні вчені Придесення, які сьогодні займають досить впливові позиції у дослідженні нашої історії. Зрозуміло, тут зблизька знають і проблеми історичної науки. Які вони?

Володимир КОВАЛЕНКО, кандидат історичних наук, керівник міжнародних археологічних експедицій (Шестовиця, Батурин):

— Я з ностальгією згадую про колишній спільний науковий простір. Не плачу за Союзом, боляче за інше: ідучи в Європу, ми не встигли увійти туди, зате встигли розгубити те, що мали. Нещодавно я був на науковому зібранні у Франції. Підбиваючи його підсумки, москвичі, петербуржці чесно зізналися, що видані ними студії безнадійно застарілі, за останні десять літ в галузі візантіїстики в Україні зроблено більше відкриттів, ніж у них за 50. Але я, оглянувши книжкову виставку, побачив, що з багатьох питань ми теж страшенно відстали. Лиш у Парижі зміг придбати півтора десятка монографій, виданих у Петербурзі, Москві. Парадокс — їхати до Франції по російські книжки! До чого я веду? Треба щось робити для відродження єдиного наукового простору в історичній науці. Йдеться передусім про державну підтримку книгообміну між науковими, вузівськими бібліотеками. Без цього досліджувати окремі періоди історії України буде дуже важко.

Костянтин ЯЧМЕНІХІН, доктор історичних наук, автор праць з історії військових поселень в Росії й Україні:

— Історія України — частка всесвітньої історії. Ми ні раніше, ні тепер не розвиваємось «окремо», це вселюдський процес. На жаль, у нас і досі нема інституту всесвітньої історії. Тому є проблема з фахівцями цієї дисципліни. Скажімо, Чернігівському університетові потрібен спеціаліст з античної історії. Ніде нема! Навіть у Києві!

Олександр БОЙКО, декан історико-правового факультету Ніжинського педуніверситету імені Гоголя, автор посібника «Історія України», низки монографій:

— Є цілий комплекс проблем. Методологія історії — це для нас як збільшувальне скло. Від його випуклості (в той чи той бік) залежить те, що можна побачити. Нині тут ситуація зависання: від формаційного підходу цілком не відмовилися, а цивілізаційний підхід цілком не визнали. Тому нерідко наші дослідження нагадують полатану свиту, де поруч з цивілізаційною латкою спокійно межує формаційна. Маємо ще мало робіт, де суспільні події в Україні описуються на широкому тлі світового історичного розвитку. А потреба в цьому є. Ідучи в майбутнє, слід чітко зрозуміти своє місце і роль на історичній сцені. Це веління часу. І я переконаний, що на зміну традиційному курсу історії України у вузах має прийти «Історія України у світовому контексті», що дасть змогу нам розширити горизонти власного світобачення.

Нині посилюється тиск політичної кон'юнктури на історичну науку. Політики шукають в історії виправдання своїх дій і зброю проти супротивників. А доба бездержавності перетворила нашу історію на таку собі торбу Діда Мороза: кожен історик, особливо політично заангажований, знайде у ній те, що хоче, всю аргументацію на підтвердження власної концепції. І тут спрацьовує дуже шкідлива для суспільства формула, відома ще з радянських часів — обгрунтування заднім числом офіційно прийнятих рішень.

Випадає з нашого поля зору низка ключових сюжетів історичного розвитку. Ось лиш один приклад. Скільки наукових праць присвячено добі Хмельницького чи Центральної Ради! А от доба перебудови 1985—1991 років, по суті, залишилася поза увагою більшості дослідників. А саме в цьому періоді — коріння багатьох наших нинішніх проблем.

Сергій ЛЕП'ЯВКО, доктор історичних наук, автор монографій «Козацькі війни кінця XVI ст. в Україні» та «Українське козацтво у міжнародних відносинах (1561—1591)»:

— Є криза історичної науки, я згоден. Але за ці 10 літ стався принциповий прорив у дослідженні історії України. Такої джерельної бази, яка накопичена за ці роки, ми не мали й за 100 попередніх років. Завдяки цьому з'явилося чимало цікавих книжок. Можна сперечатися щодо оцінок тих чи інших фактів, але сам матеріал дає поживу для роздумів і наступних студій. Як на мене, хоч і є центральна історична інституція у столиці, децентралізація історичної науки таки відбулася. З'явилося багато монографій, розвідок, виданих без усіляких цензур, дозволів центру. Це добре. Хоча це породжує іншу проблему: рівень окремих подібних видань вкрай примітивний. Ця примітивізація — страшна небезпека для історичної науки. Сподіваюся, що це проблема перехідного періоду.

Тамара ДЕМЧЕНКО, кандидат історичних наук, автор підручника «Нариси з історії Чернігівщини. Культура рідного краю в XIX —на початку XX ст.»:

— Сьогодні треба глибше вивчати регіональну історію. Тут нас чекає багато відкриттів, які істотно доповнять загальну історію країни. Крім того, регіональна історія дає чимало корисного для вивчення краєзнавства у місцевих школах, бо вчителі Придесення досі користуються старими посібниками.

Володимир ПОЛОВЕЦЬ, доктор історичних наук, автор підручника «Історія слов'ян», монографії «Кооперативний рух в Лівобережній Україні (1861—1917 рр.)»:

— Я переконався: вивчення кооперативного руху в Україні потребує неослабної уваги. Те, що досі не прийнято закон про кооперацію, який охоплював би всі види кооперативних об'єднань в цілому, свідчить: ні депутати Верховної Ради, ні окремі урядові структури ще не усвідомили важливості проблеми. Окремі закони (про споживчу чи сільгоспкооперацію) не вирішують питання загального кооперування національної економіки. До 1917 року був щодо цього досвід. А ми, не вивчаючи його, наступаємо на ті самі граблі. Гадаю, є потреба у центрі і на місцях широко залучати вчених до досліджень теорії і практики кооперативного будівництва, особливостей цього руху в окремих регіонах, внесення пропозицій з відродження української кооперації та вивільнення її від наслідків багаторічного одержавлення.

Олександр КОВАЛЕНКО, декан історичного факультету Чернігівського педуніверситету імені Шевченка, автор монографії «Павло Полуботок — політик і людина», низки історіографічних праць:

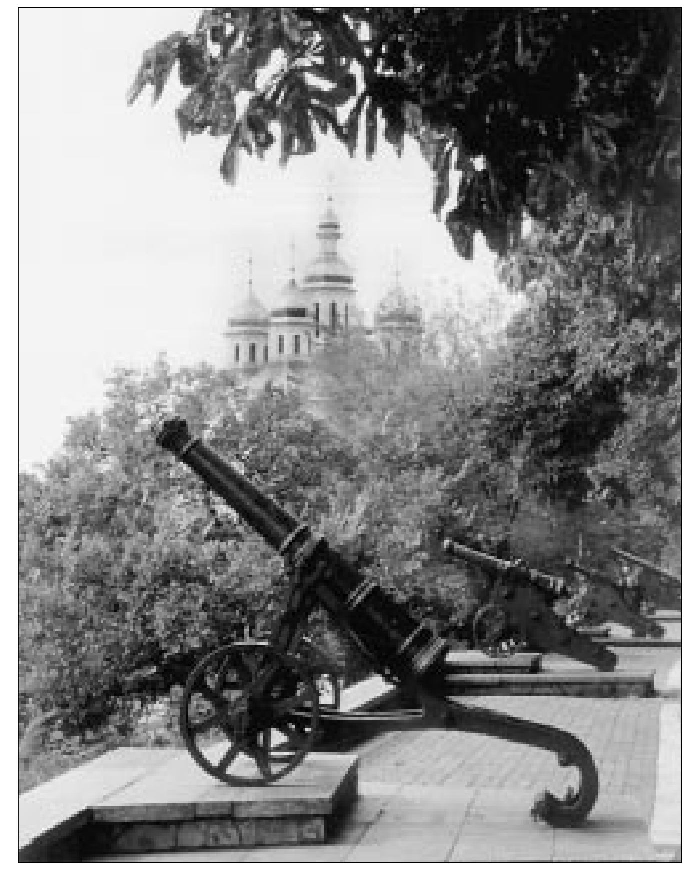

— Я переконаний регіоналіст. І гадаю, що надмірна централізація в освіті, науці й політичному житті, що йде нині під гаслами «зміцнення розбудови унітарної держави», починає суперечити потребам нашого суспільства. В усьому світі науковий процес розвивається інакше. «Столичних» (і тільки) наукових центрів там нема, як відомо. Та, на жаль, наші проводирі зарубіжним досвідом тут чомусь не скористалися. Київ перебирає на себе дедалі більше функцій старої імперської столиці, а дехто з київських політиків і наукових мужів вважає, що Україна закінчується у Броварах. Тим часом вона у Броварах лише починається! Наука потребує децентралізації. Це дуже актуально. Лиш у такий спосіб ми можемо підняти на вищий щабель провінційні центри історичних досліджень. Лише так може з`явитися єдина картина історичного поступу України.

Гадаю також, що у гуманітарній сфері є потреба створити щось на зразок антимонопольного комітету. Може, це смішно. Але всі, хто має відношення до вищої школи, хто пережив усі ці атестації, акредитації, погодяться, що ступінь монополізму, зокрема у сфері історичної науки, надзвичайно високий. Ось приклад. Нині в університеті студенти починають паралельно з історією первісного суспільства вивчати історію України. Але згодом виклад останньої починає випереджати виклад першої. А на третьому курсі студенти потрапляють у дивне становище: одна нога в середньовіччі, друга десь у ранньомодерних часах. На жаль, є міністерська монополія. І змінити навчальні плани без дозволу Києва неможливо.

Хочу подякувати нашому Президенту, котрий опікується пам'ятками своєї малої батьківщини. Хто бачив Новгород-Сіверський, це знає. Але симпатії до рідних місць — це ще не політика держави.

Колись історико-культурна спадщина була роз'єднана по відомствах. І сьогодні так: пам'ятки рухомі — під орудою Мінкультури, пам'ятки нерухомі — під контролем Держкомархітектури. Є установа, що відає архівами. Хазяїв багато, а стан старожитностей — жалюгідний. Щоб навести лад, мабуть, треба повернутися до ідеї створення єдиної системи, єдиного органу в центрі і на місцях, який мав би справу з усією сукупністю пам'яток, історичних джерел. Це допоможе виробити єдину державну політику в цьому напрямі.

Добірку підготував Сергій Павленко. Фото Олександра Клименка

Синдром «несформульованого

Наступного вівторка у Страсбурзі Парламентська асамблея РЄ вкотре обговорюватиме питання виконання Україною обов'язків і зобов'язань члена Ради Європи. Це завжди цікаво і дещо кумедно. Діалог української влади з ПАРЄ найчастіше нагадує спілкування двох, які погано розуміють мову одне одного. Ось промовистий приклад. В українському МЗС підготували таблицю-довідку, де розписано стан виконання Україною зобов'язань (фрагмент її наведено). І з'ясовується, що забезпечення свободи виявлення поглядів є для нашої влади «несформульованим зобов'язанням»! Зворушлива безпосередність... Звичайно, за правилами правопису слово «несформульоване» пишеться тут разом, але якби то проблема була лише в цьому.

ЗОБОВ"ЯЗАННЯ	ДЖЕРЕЛО	СТАН ВИКОНАННЯ	
Свобода виявлення поглядів (Асамблея стурбована вбивствами журналістів, неодноразовими випадками нападів та залякувань журналістів, членів парламенту та опозиційних політиків в Україні, а також частими та серйозними зловживаннями владою українськими органами виконавчої влади в питанні свободи виявлення раження поглядів і переконань та зборів) *не сформульоване зобов'язання*	Резолюції 1239 та 1244 (2001); Рекомендації 1497 та 1513 (2001)		Декрим... Кри... Ж...

Смішна ідея

Проблема в іншому. Асамблея говорить про свободу слова, про чесні вибори, про неприпустимість фальшивих референдумів; наполягає на проведенні справжнього, а не бутафорського розслідування справи Гонгадзе; домагається, щоб доступ до державного телебачення мали представники всіх політичних сил. Наші державні мужі у відповідь обурюються: що за претензії, ми ж бо ухвалили майже всі обіцяні під час вступу закони?! Саме під таким «соусом» офіційний Київ активно розвиває нині ідею припинення щодо України процедури моніторингу (тобто нагляду ПАРЄ за виконанням зобов'язань країною — членом Ради Європи). Звісно, з такої простоти можна й посміятися, та було б несправедливо запідозрювати українську владу в дитячій наївності. Редактор журналу «Політична думка» Олександр Дергачов під час недавнього «круглого столу», присвяченого відносинам Україна—РЄ, дав таке пояснення: *намагаючись звести виконання своїх зобов'язань перед Радою Європи до формального ухваленням законів, влада просто прагне обмежити контроль над своїми діями з боку Страсбурга.* Щоб, мовляв, уже ніхто не заважав, не плутався під ногами. Проте під час останнього візиту до Києва доповідачі ПАРЄ Анне Северинсен і Рената Вольвенд однозначно заявили: мову про завершення процедури моніторингу якщо й можна буде вести, то лише після наступних парламентських виборів (якщо, зрозуміло, вони відповідатимуть нормам Ради Європи). Отож поки що нагляд триватиме, і це цілком виправдано. Водночас ми, очевидно, й надалі чутимемо звинувачення на адресу ПАРЄ з боку офіційних та неофіційних речників тих, кому дошкуляє моніторинг. Насамперед закиди щодо так званих подвійних стандартів.

Захисники «неньки». Патріоти!

У чому, на думку публічних патріотів України, вони проявляються? А в тому, наприклад, що ПАРЄ не запроваджує санкції проти Туреччини, в якій і з курдами проблеми, і в тюрмах, мовляв, б'ють. Або крізь пальці дивиться на Латвію, де не все гаразд з правами так званих російськомовних. Або взяти Францію — вона досі не ратифікувала Європейську хартію регіональних мов, і її не чіпають. А беззахисну Україну-неньку товчуть, як тільки можуть...

Якщо вам одному з-поміж рівних наказали почепити на шию каменюку й стрибнути в річку — у вас повне право обуруватися й казати про подвійні стандарти. Але якщо вам кажуть: «Помийтеся, бо ви брудні!», а ви: «Не буду, бо он той і той не миються» — то де тут здоровий глузд? Але саме такі аргументи української влади. Зрозуміло, що нормальна, охайна людина насамперед не вишукуватиме, хто ще ходить брудний, а хутенько помиється сама. Інакше кажучи, якщо Україна хоче бути демократичною, то їй не слід роздивлятися навсебіч — що б ще такого вигадати, аби «не митися». Бо коли послуговуватися логікою наших доморослих творців теорії подвійних стандартів, то *можна дійти й такого: якщо в Туреччині порушують права курдів, а Франція не ратифікувала якусь хартію, то ми маємо цілковите право сфальсифікувати наступні парламентські вибори!* За демократію у Франції, до речі, можна особливо не турбуватися. Так само як за реформи в Латвії, Словаччині, Румунії чи в інших країнах —кандидатах на вступ до Європейського союзу: у них і стимули до демократичних перетворень вагоміші, аніж слухання в ПАРЄ, і контроль над ними з боку Брюсселя дуже прискіпливий.

Утім, інколи подвійні стандарти очевидні не лише кращим синам і донькам України, а й пересічним, позбавленим почуття лжепатріотизму громадянам. Усім, наприклад, знайома така ситуація: автомобіль з блатними номерами безпардонно порушує правила дорожнього руху, але автоінспектор заплющує на це очі (бо йому ж гірше буде). Тоді як просту людину оштрафують за повною програмою, згідно з законом. Ось тут справді подвійні стандарти. І таких прикладів у нас безліч, але влади вони чомусь не хвилюють. Дивуватися тут нема чого, адже саме ті, хто волає про несправедливість з боку Ради Європи, їздять у шикарних авто з «магічними» номерами, і це саме їм не вигідна побудова справді правової держави, де всі були б рівні перед законом. Чого, власне, й вимагає від України Рада Європи.

Коли знімають моніторинг

Причитання з приводу «подвійних стандартів» — не єдиний спосіб відвернути увагу від суті проблеми. Ще одна з найбільш експлуатованих тез така: 1995 року ми, бачте, погарячкували й узяли на себе надто багато зобов'язань, а потім не змогли їх виконати — от і маємо... Екс-міністр закордонних справ Геннадій Удовенко навіть назвав недавно причину такої, сказати б, необачливості. Україну, мовляв, не хотіли пускати до РЄ попереду Росії, отож ми погоджувалися геть на всі умови, аби тільки вступити. Що

Склад уряду названо?

Хід конем за чотири дні до парламентських виборів у Польщі зробив лідер лівиці — Союзу лівих демократів — Унія праці Лешик Міллер. Він назвав імена п'ятьох людей, котрі займуть ключові посади в уряді, й десять можливих міністрів.

Цей крок, по-перше, свідчить про 100-відсоткову впевненість самого лідера у перемозі. Впевненість у тому, що він осідлав, так би мовити, білого коня, який тріумфально внесе його на олімп влади. А по-друге, відкриття списку розраховане на сприйняття перемоги як доконаного факту в самому суспільстві. По-третє, оголошення імен урядових чільників дає підстави громадянам та істеблішменту зокрема вже нині говорити не тільки про кадрову політику нового уряду, а й прогнозувати наступні кроки після виборів. Дехто з аналітиків розцінює список і як реверанс у бік президента, і як підтримку соратників блоку. Водночас у ньому простежується оцінка того, чим ці люди відзначилися впродовж років трансформації. У Польщі остання з умов вважається однією з найвагоміших. І, по-четверте, відкриття списку дає зрозуміти, що сам Лешик Міллер очолить уряд. Хоча деякі політичні прагматики і кажуть, мовляв, під економічну ситуацію в країні закладено міну сповільненої дії, і тому лідер лівиці може вагатися стосовно доцільності зайняти прем'єрське крісло. Втім, у Польщі це було б розцінено як слабкість, і здетонувало б, очевидно, вибух тієї міни. А аналітики переконані, що її «забезпечили» попередники нинішніх тріумфаторів. Отже, 55-річний Лешик Міллер, очевидно, на білому коні може одразу втрапити на мінне поле. Колишній виходець зі спільної з Александром Квасневським шинелі, що поступово була перекроєна на елегантний соціал-демократичний костюм, має досвід політичного й технократичного минулого. Протягом чотирьох років він є лідером соціал-демократів у Сеймі.

Віце-прем'єром і міністром фінансів він назвав Марека Белка, знаного у бізнесових колах і впливового менеджера. Марек Пол — віце-прем'єр і міністр інфраструктури — має досвід контролю за розвитком промисловості і торгівлі, будучи членом Унії праці. Яскраву і відому у світі особистість — Влодімєжа Цімошевича — названо майбутнім міністром закордонних справ. Він має досвід праці в Сеймі та уряді. Силовики: Єжи Шмайджінській очолить військове відомство, а Кржистов Янік — внутрішніх справ. Майбутній військовий міністр був керівником сеймової комісії з оборони, а міністр внутрішніх справ, як характеризують його політологи, має добрі контакти з Александром Квасневським і досвід проведення виборчих кампаній.

Зазначу, що відкриття списку майбутнього уряду ще перед виборами не вважають у Польщі суто політичним агітаторським трюком. Цей крок лідера соціал-демократів ґрунтується на результатах ретельного вивчення громадської думки, підсумків численних соціологічних досліджень. За останніми даними, Союз лівих демократів — Унія праці має 48 відсотків прихильників.

У суботу, напередодні виборів, у Польщі — день виборчої тиші. В ній громадяни прислухаються не до політиків, а до себе. Щоб ранком зробити правильний вибір. Виявити свою волю зголошуються близько 70 відсотків виборців.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Варшава.

Пам'ять — рятівний круг людства

На вчорашній прес-конференції, що відбулася в столичному Будинку кіно, посли Ізраїлю Анна Азарі та Німеччини Дітмар Штюдеманн були одностайні: 60-річчя трагедії Бабиного Яру, що наближається, набуває особливого значення у світлі останніх подій у Нью-Йорку та Вашингтоні. Як сказав Дітмар Штюдеманн, «це був напад на весь цивілізований світ, такий самий, як і напад нацистської Німеччини». І важливо, щоб людству вистачило мудрості та мужності дістати з цього урок і зробити все можливе, щоб таке в його історії не повторилося.

Готуючися відзначити сумну річницю розстрілів у Бабиному Яру, посольства обох країн вирішили зосередитися на культурних заходах. Це, зокрема, —виставка в Національному художньому музеї України (25.09 — 10.10) відомої ізраїльської художниці Сари Ацмон, яка разом зі своєю родиною пройшла через пекло Освенціму і дивом вижила. 2 жовтня в Національній філармонії України відбудеться приурочений до пам'ятної дати концерт. У ньому вперше пролунає «Реквієм» відомого ізраїльського композитора Бориса Піговата.

28 вересня в Ізраїльському культурному центрі розпочнеться показ художніх фільмів, присвячених темі Голокосту, а в двох українських театрах — «Браво» і Театрі на Подолі — відбудуться спектаклі за п'єсами ізраїльських драматургів.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

На знімку: Анна Азарі і Дітмар Штюдеманн.

Старий новий президент

Олександр Лукашенко вдруге офіційно вступив на посаду президента Білорусі. Заздалегідь підготовлена церемонія інавгурації відбулася в урочистій атмосфері з військовим парадом. На церемонії інавгурації були присутні близько 2 тисяч осіб. Репетиції цієї події тривали тиждень, причому генеральною репетицією військового параду, що пройшла в середу, керував особисто міністр оборони Леонід Мальцев. Утім, міністра нагороджено за старання — напередодні дня інавгурації він отримав чергове звання генерал-полковника. Підвищення у військових званнях отримали й інші керівники силових відомств.

Пересічні громадяни до церемонії інавгурації, як і до інших заходів з участю президента, доступу не мали. Мало того, приблизно за дві години до початку урочистостей було закрито всі підступи до Палацу республіки, де відбувалася церемонія, — було оточено не лише площу, а й закрито найближчу станцію метро. До Палацу республіки можна було підійти лише за перепустками. Мешканців довколишніх будинків додому не пускали.

Церемонія проходила досить нудно. Лукашенко традиційно багато пообіцяв виборцям і прийняв присягу війська. Найгучнішою подією дня стала відсутність на церемонії інавгурації посла США Майкла Козака. В офіційному коментарі посольства з цього приводу зазначалося: «Ми вважаємо недоречним для офіційного представника США брати участь в урочистостях у такий час». Що саме мали на увазі, незрозуміло. Можливо, відіграли роль два міркування — траур, що триває у США, і нещодавня різка заява Білого дому, в якій ішлося про невизнання виборів у Білорусі.

Треба сказати, дещо раніше Олександр Лукашенко також здійснив своєрідний демарш. Минулого тижня глава держави зібрався було відвідати американське посольство, щоб висловити співчуття послу з приводу трагедії у Сполучених Штатах. Та коли з'ясувалося, що знімальну групу білоруського державного телебачення не допустять разом із президентом на територію посольства, Лукашенко від поїздки до дипломатичного представництва відмовився.

На церемонії інавгурації був відсутній не лише Майкл Козак, а й багато європейських дипломатів. Утім, вони не заявляли відкрито про свою відмову від участі в цьому заході, а, пославшися на різні поважні причини, прислали співробітників посольств нижчого рівня. Відсутність західних дипломатів на церемонії, мабуть, дещо компенсувала присутність спікера Держдуми Росії Геннадія Селезньова.

Ганна ПЕТРОВСЬКА.

Мінськ.

Міністра нагороджено за старання — він отримав чергове звання

зобов'язання»

ж, це вкотре доводить, що тоді ще над майбутнім виконанням обов'язків і зобов'язань члена Ради Європи ніхто всерйоз не замислювався. Хоча, власне, в чому Україна «погарячкувала», що у списку законодавчих зобов'язань було зайве, не потрібне, таке, що може почекати десять, двадцять років? Може, ухвалення нової Конституції, здійснення правової і судової реформ, заміна низки радянських кодексів, ратифікація Хартії про місцеве самоврядування, Європейської конвенції з прав людини? Звичайно, можна сперечатися щодо скасування смертної кари або ратифікації Європейської хартії про регіональні мови або мови національних меншин, проте цілком очевидно, що проблема негараздів у відносинах України й Ради Європи полягає аж ніяк не в кількості й змісті взятих на себе зобов'язань. Список їх, до речі, типовий для новобранця Ради Європи, і ніхто тут нічого не перебрав. Слід визнати відверто: проблеми з виконанням законодавчої частини зобов'язань спричинені політичною боротьбою всередині Верховної Ради і непорозуміннями, а то й відвертим протистоянням, між гілками влади в Україні. Але навіть не затримка з ухваленням обіцяних шість років тому законів є нині причиною критики на адресу України з боку ПАРЄ і пильного нагляду з боку Страсбурга.

Бо є одна «дрібничка»: асамблея не пов'язує припинення процедури моніторингу з повним виконанням країною законодавчих зобов'язань. Наприклад, моніторинг проти Словаччини було припинено у вересні 1999 року, хоча ця країна не ратифікувала Європейську хартію про регіональні мови або мови національних меншин і Європейську хартію про місцеве самоврядування. Рік тому асамблея завершила нагляд за Хорватією, вимагаючи водночас законодавчого покращення місцевого самоврядування, свободи ЗМІ і навіть внесення деяких змін до Конституції. Серед останніх прикладів є також Румунія й Болгарія. *Завершення процедури моніторингу — це визнання Страсбургом стабільності демократичних процесів, що відбуваються в державі, і довіру до її керівництва.* Саме тому відповідна ідея Києва смішна й наївна. А коли ми вже згадали Словаччину та Хорватію, то варто зазначити: нагляд над кожною з них було припинено незадовго після того, як до влади там прийшли демократичні сили, потіснивши Владіміра Мечіара і послідовників Франьо Туджмана.

Тактика РЄ міняється

Чесно кажучи, незрозуміло: чому критика з боку ПАРЄ так нервує нашу владу? Якщо об'єктивно, то асамблея, за всієї масштабності розголосу її рекомендацій і резолюцій, практично не впливає на ті сумнозвісні процеси, що відбуваються у нас протягом останніх років. Наприклад, асамблея критикувала так званий референдум — та він все одно відбувся, а ПАРЄ було ще й звинувачено у втручанні в українські внутрішні справи. Можна припустити, що й наступні парламентські вибори також проходитимуть не в залежності від обов'язків і зобов'язань України як члена РЄ, а в залежності від інших, набагато прозаїчніших чинників, і Страсбург тут нічого не вдіє. Бо ні ПАРЄ, ні Рада Європи загалом ефективно впливати на українську владу не можуть —для цього потрібно щонайменше щире бажання і зацікавленість цієї влади в демократичних перетвореннях та євроінтеграції.

Мабуть, безперспективність практики застосування батога збагнули і в Раді Європи. В Києві можуть дещо розслабитися. Доповідачі Моніторингового комітету, за їхніми словами, цього разу не пропонуватимуть санкцій проти України. Очевидно, буде пауза. *Вага наступних парламентських виборів така велика, що Страсбург готовий спробувати змінити батіг на пряник.* Наприкінці серпня в Києві побувала делегація секретаріату РЄ на чолі з керівником директорату стратегічного планування Жан-Луї Лораном і теж зробила висновок про «істотний прогрес у виконанні своїх формальних зобов'язань». Як свідчить звіт делегації, Комітет міністрів РЄ має намір серйозно взятися за конкретну співпрацю з Україною, накреслено низку спільних програм. Хоча членів ПАРЄ так звана нормалізація відносин із Києвом може й не схвилювати: Україна не виконала значну частину квітневої резолюції асамблеї, у нас убивають і переслідують журналістів, опозиція досі не має доступу до державного телебачення, тож делегати асамблеї цілком здатні порушити ідилію, що намічається. Можна принаймні припустити, що наступна дискусія буде досить критична. «ГУ» докладно інформуватиме своїх читачів про перебіг подій у Страсбурзі.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Марафон без компромісів

Міністр оборони США Дональд Рамсфелд сказав, що американські антитерористичні операції матимуть затяжний характер: «Це буде марафон, а не спринт. Війна з тероризмом вимагатиме від нас терпіння. Нам також потрібна буде довгочасна міжнародна підтримка». У своєму виступі перед Конгресом президент США Джордж Буш заявив, що інші країни мають визначитися з вибором власної позиції. «Або ви з нами, або ви з терористами», — наголосив Буш.

США та Євросоюз уже оголосили про створення пакту, котрий, як вони стверджують, об'єднає зусилля у боротьбі проти глобального тероризму. Після дня переговорів у Вашингтоні держсекретар США Колін Пауелл зазначив, що пакт покликаний забезпечити безпеку людей в усьому світі. Раніше міністри Євросоюзу схвалили низку жорстких антитерористичних заходів.

Африканський слід Чичикова

Слід визнати, що під гарячим африканським сонцем справа безсмертного героя «Мертвих душ» не тільки не зів'яла, а й набула небачених масштабів. Під час перевірки списків на виплату зарплатні влада Демократичної Республіки Конго виявила серед наявних там чиновників більш як 20 тисяч «мертвих душ». Неіснуючі насправді персони були поставлені на «державний кошт» своїми цілком реальними колегами, які протягом декількох років привласнювали їхню зарплатню...

Приполярні крокодили

В ісландському містечку Хусавік з'являться крокодили. Місто існує за рахунок рибного промислу, а всі відходи від цієї «ароматної» справи нема куди дівати. І вирішила влада наслідувати приклад американського штату Колорадо, де «переробку» таких відходів доручили крокодилам. Рептилії, треба зазначити, до своєї місії ставляться з великою відповідальністю та сумлінно з'їдають геть усе, що їм дають. Заковика була лише в тому, що клімат Ісландії «трохи прохолодніший», ніж у Колорадо. Але ісландців це не збентежило — вже замовлена партія крокодильчиків оселиться в гейзерах. На думку мера Хусавіка, крокодили, які живуть у гейзерах, не лише покращать тутешню екологію, а й приваблюватимуть у місто туристів.

Мовчазний бій у глобальному «павутинні»

Доки армії США та їхніх союзників готуються до удару відплати, інтернаціональні підрозділи добровольців здійснюють великомасштабні операції зі знищення найсучаснішої техніки ймовірного противника. Першими «ударів відплати» по комп'ютерних ресурсах мусульманських країн завдали особи, які займаються несанкціонованим проникненням у комп'ютерні мережі і зламом програм, — так звані хакери.

Одна з хакерських груп, що іменує себе «Диспетчери», повідомила про злам комп'ютерних систем кількох провайдерів Палестини й атаку на афганські мережі. На черзі — Ірак і деякі інші мусульманські країни.

Член групи «Світ пекла» заявив журналістам, що тепер завдання зломників — вивести з ладу максимальну кількість комп'ютерів противника. Він нагадав про «атаку», здійснену навесні 2000 року на кілька найбільших сайтів світового Інтернету. Тоді за короткий час було зіпсовано ресурси інтернетівських «китів» — Yahoo!, eBay і Buy. com.

Нині хакери застосовують такі самі методи до серверів Близького Сходу. Вони не збираються замінювати головні сторінки сайтів якимись малюнками чи надписами. Їхня мета — цілковите знищення Інтернету в країнах Близького Сходу. Представник «Світу пекла» також заявив, що нині під контролем хакерів перебуває вже близько 1100 комп'ютерів. Групи хакерів планують здійснювати об'єднані атаки на комунікаційні інфраструктури країн, проти яких вони оголосили свою війну. У віртуальних атаках беруть участь не лише групи з п'яти-шести хакерів, а й одинаки. За деякими даними, одній із груп вдалося цілковито паралізувати електронну мережу управління фінансами однієї з мусульманських країн.

«Електронні месники» вважають, що об'єднаними зусиллями вони можуть на кілька тижнів зовсім позбавити арабські країни доступу в Інтернет. Повідомляється, що в атаках беруть участь не лише американці, а й їхні колеги з Великої Британії, Росії, Бразилії, Мексики, Канади, Індії, Єгипту, Німеччини, Голландії й Данії. Вік хакерів — від 14 до 18 років. З погляду американського законодавства, всі дії, здійснювані ними, не є протизаконними, бо атак зазнають об'єкти за межами США. Для атак не використовують американські комп'ютерні системи. Крім того, «бійці віртуального фронту» обіцяють, що всі відомості про терористів і теракти, отримані під час операції, буде передано ФБР.

Олег ДЕНИСОВ.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

Соціальна сфера потребує більшої уваги

Голову Комітету Верховної Ради у закордонних справах Ігоря Осташа обрано членом Виконавчого комітету Міжпарламентського союзу (МПС) — керівного органу цієї організації, повідомляє інформаційне управління ВР. Очолювана ним делегація України минулого тижня брала участь у 106-й конференції МПС у м. Уагадугу (Буркіна-Фасо). Під час конференції, зокрема, було обговорено проблеми захисту дітей, термінові заходи із запобігання захворюванням на ВІЛ/СНІД та інші епідемічні хвороби. У своєму виступі Ігор Осташ закликав членів світової спільноти активізувати зусилля, спрямовані на розвиток соціальної сфери, боротьбу з бідністю, більше уваги приділяти проблемам охорони здоров'я, захисту дітей, забезпечення прав людини. Він також торкнувся різних аспектів процесу глобалізації та проблем розвитку.

■ Афіни

Тиск триває

Грецькі митники затримали в порту Салоніки українське суховантажне судно з 30 танками, призначеними для македонської армії. За повідомленням грецької преси, затримку цієї поставки здійснено на прохання НАТО, яке у такий спосіб намагається чинити тиск на уряд Македонії, щоб прискорити ухвалення конституційних поправок на користь албанської національної меншини.

■ Ісламабад

Бен Ладен зник

За повідомленнями пакистанських ЗМІ, підозрюваний у скоєнні терактів в Америці Усама бен Ладен уже таємно залишив Афганістан. Деякі джерела стверджують, що він вирушив до Індонезії.

■ Тегеран

Іран нікого не підтримає

Представник міністерства закордонних справ Ірану Хамід Реза Асефі зробив заяву про те, що Іран за жодних обставин не надасть США свій повітряний простір для завдання ударів по Афганістану. Асефі також заявив, що Усаму бен Ладена, котрому відмовлено у притулку в Афганістані, не буде допущено на територію Ісламської республіки.

■ Бразилія

Обрано нового спікера

Сенатора Рамеза Тебета обрано новим головою сенату бразильського парламенту. Попередник Тебета — сенатор Жадер Барбалью пішов у відставку через обвинувачення у причетності до розкрадання коштів в банку штату Пара наприкінці 80-х.

■ Єреван

Національне свято

Учора Вірменія відзначила 10-річний ювілей проголошення незалежності. 21 вересня 1991 року, водночас із виборами президента країни, відбувся загальнонаціональний референдум, на якому 99,9% громадян проголосували за відновлення незалежності.

■ Сеул

Продовольча допомога

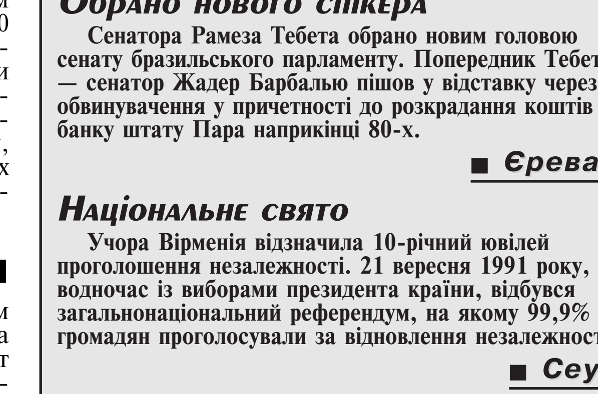
ЗМІ Південної Кореї повідомили про те, що президент країни Кім Де Чжун найближчим часом ухвалить постанову про надання великої партії гуманітарної допомоги КНДР. Вона, зокрема, включає в себе 300 тис. тонн рису. Консервативний політичний рух «Велика національна партія» пропонує «оформити» цю допомогу як довгочасну позику.

■ Скоп'є

Початок третього етапу

Підрозділи НАТО відкрили в македонському поселенні Раджа новий пункт для збирання зброї в албанських бойовиків у рамках операції «Необхідні жнива». На думку натовських військовиків, її третій етап може бути зірваний через небажання частини депутатів македонського парламенту вносити до Конституції країни зміни на користь албанців.

На фото АП: **бойовики албанської Національної визвольної армії прямують на пункт здавання зброї.**

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

«Голос України», 22 вересня 2001 року. № 171 (2671)

Двадцять років у пошуках правди. Історичної

Краєзнавець-аматор Микола Колодяжний зробив Макіївку старшою майже на 90 років

Таких, як він, називають диваками. Мешканцю села Ясинівка Миколі Олександровичу Колодяжному вісімдесят. Вік, коли, здавалося б, найцікавіші події в житті — позаду. Ба — ні! Непосидющий і допитливий, краєзнавець-аматор усе життя шукає правди. Історичної.

Потяг до історії — це в Колодяжного з дитинства. Одного разу на уроці вчитель відібрав у хлопця книгу, яку той захоплено читав, ховаючи під партою.

— Як я тепер розумію, — каже Микола Олександрович, — то було старовинне історичне видання дев'ятнадцятого століття. І я був уражений, наскільки не збігається написане з тим, про що йшлося у шкільних підручниках.

Книгу вчитель відніс додому і спалив. А Миколу попередив: «Помовчуй, інакше батька твого можуть розстріляти. І тобі кари не минути».

Першою друкованою роботою краєзнавця став історичний нарис «Ясинівка». 970 карбованців гонорару, чималі на той час гроші, автор витратив на встановлення гранітної плити з поіменним списком 25 мешканців сіл Ясинівка і Землянки, розстріляних фашистами.

Обітницю зберегти пам'ять про загиблих він дав собі ще на фінській війні. Тоді, взимку 40-го, молодий солдат уперше зустрівся зі смертю. Ховати вбитих наші війська не могли: в низинах вода на півметра вглиб просочується, а висотки ворогами зайняті. Обіцяли, мовляв, відіб'ємо, поховаємо товаришів по-людськи. Тіла складали штабелями за сараєм — наче дрова. Коли Колодяжний уздрів ці штабеля, волосся на голові заворушилося. Де, в яку родину прийшло горе, про котре ще не знають? Яка мати, дружина, наречена навесні вдягнеться у жалобу? Як звати цих хлопців, хто вони, звідки?

Книгу про однополчан по фінській війні написати Микола Олександрович не встиг: почалася Велика Вітчизняна. Зате потім із послідовністю, якій можна позаздрити, організував збирання відомостей про односельців, котрі брали участь у війні. І домігся встановлення меморіальних плит з іменами всіх мешканців села, які загинули на фронті. Зусиллями краєзнавця дві вулиці названо іменами загиблих у Афганістані солдатів — Баранова і Тобашевського.

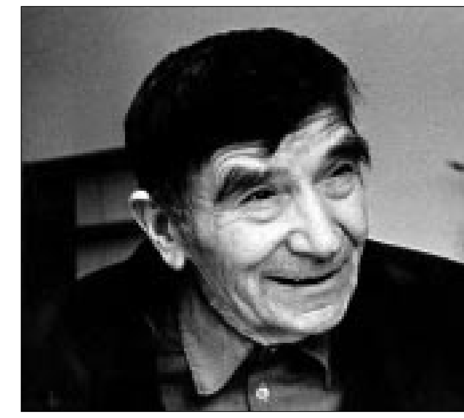
Те, що загальноприйнята дата заснування Макіївки —1777 рік — неправильна, колишній шкільний учитель доводив понад два десятки років. Переконувати було нелегко. Одні просто відмахувалися від надокучливого діда, другі слухали в піввуха, треті відверто глузували з його доказів. Краєзнавець не ображався на «батьків міста», розуміючи, що дібрана партійцями дата була не лише красива сама по собі, а й збігалася з найважливішою на той час історичною подією — Жовтневою революцією. Це дозволяло владі в потрібний момент згадати, що відбулася революція рівно через 140 років після заснування Макіївки.

Інший давно плюнув би на безперспективну витівку. А Микола Олександрович лише зітхав і знову піднімав архіви, надсилав запити до музеїв, писав листи вченим. Власне кажучи, докази вже були знайдено — у виданні під назвою «Списки населенных мест Российской империи. XIII. Екатеринославская губерния с таганрогским градоначальством», яке зберігалося в Дніпропетровському державному історичному музеї, в енциклопедичному словнику Брокгауза і Ефрона, інших документах. Бракувало лише підтвердження авторитетних істориків.

І ось у грудні минулого року краєзнавець отримав відповідь із Центру пам'яткознавства Українського товариства охорони пам'яток історії та культури НАН України. Директор центру, доктор історичних наук С. Заремба повідомляв, що найдавнішими селищами сучасної Макіївки, як свідчать архівні джерела, вважаються Ясинівка, Макіївка, Землянки. Всі вони виникли наприкінці XVII століття як козацькі заїмки. На південь від сучасної Макіївки розташовувалося кочів'я Ногайської орди. Донські і запорозькі козаки були змушені нести постійну сторожову службу, а отже, стали утворюватися хутори і слободи.

Документи державного архіву Ростовської області свідчать, що в 1690 році в урочищі Ясинувата вже було кілька зимівників і хуторів. У довідці Дніпропетровського історичного музею імені Д. Яворницького вказано, що Ясинівка (вона ж — Ясинуватка) виникла в 1690 році. Відомо, що вільна слобода Макіївка в 1777 році за розпорядженням царського уряду була насильницьки перетворена на слободу військову. Саме цю дату і було обрано для обґрунтування 200-річчя Макіївки 1977 року.

Але в світовій історичній практиці прийнято вважати датою заснування міста чи іншого населеного пункту дату першої письмової згадки про нього. Виходячи з цього, пише С. Заремба, історичною датою утворення Макіївки слід вважати 1690 рік.

Варто віддати належне новому керівництву міста, тепер уже вільному від комуністичних стереотипів. У виконкомі ясинівського краєзнавця вислухали і... пристали на його бік: міська рада прийняла рішення про зміну дати утворення Макіївки. Безпрецедентний випадок: історик-аматор таки відновив історичну правду.

Утім, спочивати на лаврах колишній учитель не збирається. Одного разу, копирсаючись в архівах, натрапив і на своє прізвище. З'ясувалося, пішло воно від назви давньої фортеці Колодяжин на річці Случ у Житомирській області. Тепер Микола Олександрович збирається написати історію власної родини. Упевнені, в нього вийде.

Анастасія КИРДОДА,
Ліна КУЩ.

На знімку: Микола Колодяжний.

Фото Валерія ВОЙТЕНКА.

Постфактум на полях смерті

Сашка призвали до армії у листопаді 1999 року. Тричі відправка війська зривалася з різних причин. Кажуть, погана прикмета... Та коли тобі 18, ти кохаєш і коханий, а попереду — все життя, на прикмети уваги не звертаєш.

Костюков потрапив до Чернігівського навчального центру «Десна» — зразково-показової «учебки». Під час присяги Сашко просив маму поклопотати перед командиром, щоб його залишили служити тут і далі.

Через місяць Сашка перевели до відділу зв'язку без маминого втручання. Після цього Сашкова дівчина Яна почала отримувати від коханого тривожні листи зі згадками про «принади» військової служби. Він суворо заборонив показувати їх матері.

З листів рядового Олександра Костюкова:

18.01.2000

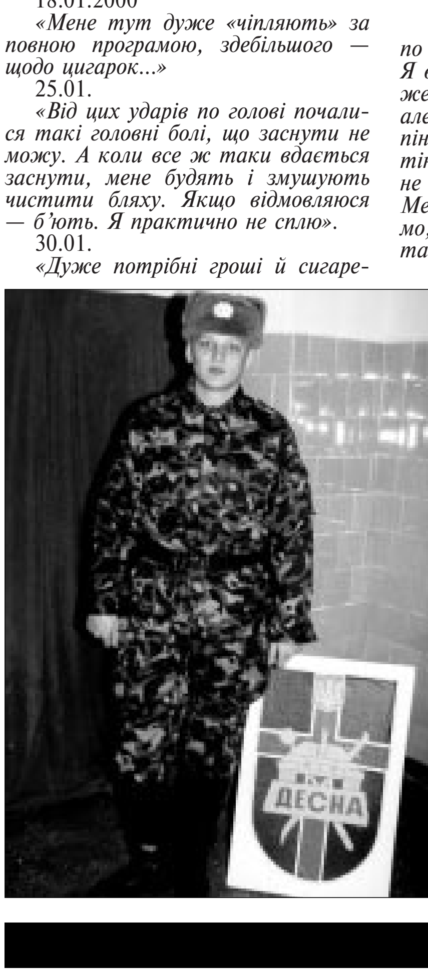
«Мене тут дуже «чіпляють» за повною програмою, здебільшого — щодо цигарок...»

25.01.

«Від цих ударів по голові почалися такі головні болі, що заснути не можу. А коли все ж таки вдається заснути, мене будять і змушують чистити бляху. Якщо відмовляюся — б'ють. Я практично не сплю».

30.01.

«Дуже потрібні гроші й сигарети. Не знаю, що робити. Нехай мама висилає хоч перекази... Тут всі так: є сигарети, гроші — ти своя людина, немає — ти ніхто...»

Зі скаргами на біль у серці рядовий Костюков потрапляє до санчастини. Коли туди телефонує мати, їй кажуть, що у Сашка застуда.

Зі слів Сашкового друга стало відомо: один із офіцерів пообіцяв Костюкову, що його припинять кривдити, якщо той напише рапорт командирові про те, що відбувається, і зазначить прізвища кривдників.

Сашко рапорта написав. Після чого знову потрапив до санчастини. Звідти пише два листи — мамі та Яні, датовані 27 лютого. Їх Сашко так і не відіслав... Саме на підставі цих «передсмертних послань» слідство побудувало свої версії трагічної смерті Олександра Костюкова.

З листа рядового Костюкова матері:

27.02.

«Пишу тепер коротко. Сказати по правді, в мене вже «дах» зірвало. Я вже не хочу жити. Не знаю, може, тиждень я ще протримаюся, але на більше в мене вже нема терпіння. Я відчуваю постійне тремтіння, біль у серці і, найголовніше, я не хочу ніколи повертатися в роту. Мене там усе відразу гнітить. Мамо, коли ти читатимеш цього листа, мене, можливо, вже не буде. Ти завжди казала, що ти не залізна, тепер це кажу я. ... Ніхто дуже не здивується, що я наклав на себе руки. Просто в мене — 4, та група ризику. ... Прошу мені вибачити...»

Хто не знає Сашка, сприймає цей лист як справді прощальний. У кожній сім'ї бувають суперечки, конфлікти, неприємні ситуації. Отож Сашко в тому останньому зверненні до мами пригадав усе погане, що було колись у їхніх стосунках.

— Це для того, щоб мене так ударити, щоб я побігла до нього в чому стояла, — каже його мама Тетяна Костюкова. — Він мене кликав на допомогу. Інакше про те, що відбувається, він сказати не міг.

29 лютого він вийшов із санчастини — і його не стало.

Його знайшли повішеним у каптьорці. 1 березня 2000 року близько 3 години ночі настала смерть.

* * *

1 березня до Дніпропетровська, де живе тепер Тетяна з чоловіком, зателефонувала мама Сашкової дівчини. І повідомила, що о сьомій ранку до неї приходили з військкомату, цікавилися, чи не наркоман Костюков, чи нормальний?

Тетяна тут-таки почала видзвонювати «Десну» за позивними.

— У мене щось із сином сталося. З'єднайте мене прямо з командиром, — попросила Тетяна телефоністку, назвавши своє прізвище.

Але та несподівано кинула трубку. За повторної спроби додзвонитися до «Палтуса» (позивний частини), почувши голос жінки, на тому кінці дроту натискували на важіль.

Тоді Тетяна набрала номер військкомату Дарницького району Києва, звідки Сашка призивали. Матері повідомили прямо по телефону: «Ваш син загинув... Він сам повісився».

Того самого дня Сергій (Тетянин чоловік) і мама Яни поїхали до частини. Там вони дізналися версію загибелі Сашка. За словами офіцера, рядовий Костюков повісився в каптьорці, де висів 15 хвилин. Коли його зняли, серце ще билося. Хлопця, начебто, спробували реанімувати...

— На лобі була вм'ятина, на руці — подряпини від дроту. Їх військовики трактували як «спробу суїциду», мовляв, різав собі вени, — згадує Сашкова мама. — До речі, про вм'ятину з правого боку лоба, яку на похороні багато хто помітив, у висновку судово-медичної експертизи не було сказано жодного слова. Вм'ятина на голові аж ніяк не відповідає поставленому діагнозу «Механічна асфіксія». Та й ключовий момент у цьому поважному документі «виписано» якось обтічно: «Причиною смерті стало здавлювання шиї петлею при повішенні». При цьому не вказані надриви сонної артерії і переломи шийних хребців, які при самоповішенні людини нормальної комплекції і зрості 185 см мали бути обов'язково...

Тетяна — сама лікар, не один рік пропрацювала на «швидкій допомозі». Вона не вірить, що Сашко повісився. Надто вже не схожий він був на вішальника.

— Я відразу зрозуміла: його вбили, а потім підвісили. Поквитатися з життям мій син не міг, — стверджує Тетяна. — Він хотів жити, він кохав і був коханим.

* * *

На 4 березня було призначено похорон. Напередодні до Тетяни прийшли представники Спілки солдатських матерів і військкомату. Дуже цікавилися, чи не був її Сашко наркоманом. Мовляв, у частині ходять чутки, що дівчина возила йому наркотики. Потім чутки було уточнено: начебто вона возила, а він продавав наркотики... (Це — одна з перших версій причини загибелі рядового Костюкова).

Родичі та друзі Олександра Костюкова хотіли розголосити те, що сталося. Проте це зробили без їхньої участі та відому. 7 березня в газеті «Известия» з'явилася замітка «Рядовой повесился из-за несчастной любви». В ній ішлося: «В ходе проверки было найдено письмо А. Костюкова девушке, в котором он написал, что не может без нее жить и собирается покончить с собой». (А це друга версія — самогубство через нещасне кохання. Досить «популярна» в армії).

Така версія не має під собою підстав. Сашко зустрічався з Яною три з половиною роки. Коли дівчина приїжджала до нього на присягу, він зробив офіційну пропозицію руки і серця. Обидві сім'ї готувалися до весілля.

А 28 березня по центральному українському радіо пролунало зовсім інше трактування загибелі Сашка Костюкова. Мовляв, «мама кинула сина і пішла влаштовувати своє особисте життя. І він, начебто, від нудьги, від непотрібності повісився». Третя версія цієї справи, мабуть, ґрунтується на тому, що Тетяна Іванівна Костюкова півтора року жила в громадянському шлюбі з коханою людиною в Дніпропетровську. При цьому щовихідних приїжджала до сина і матері в Київ. У Сашка з потенційним вітчимом склалися нормальні стосунки.

Військовий прокурор сказав Тетяні, що останнього ненадісланого листа її сина він віддав «по секрету» почитати в Комітет солдатських матерів і журналістові... А сама мати прочитала це послання через півтора місяця після смерті своєї дитини.

За фактом загибелі рядового Костюкова порушили кримінальну справу. Два «діди» — товариші по службі загиблого — зізналися в «нестатутних відносинах», що застосовувалися до нього. Справу вела військова прокуратура Чернігова.

Проте слідство не класифікувало ці діяння як доведення до самогубства. Одного «діда», котрий проходив у справі Костюкова, суд засудив до двох років дисбату та сплати 1,5 тис. гривень для відшкодування моральної шкоди, другого — зобов'язав сплатити 1 тис. гривень.

За словами Тетяни Костюкової, минулого року вона двічі отримувала перекази по 20 гривень — за «моральну шкоду» від втрати свого єдиного сина. Сьогодні вона намагається самостійно, без допомоги судів і прокурорів, усе-таки з'ясувати правду про його загибель.

Ольга ВІТЕР.

На знімку: рядовий Олександр Костюков. Таким він прийшов в армію.

***P. S.** На жаль, цей випадок не поодинокий у нашому війську. Знайти винних і притягти їх до відповідальності, як правило, досить складно. Спрацьовує кругова порука, яка працює, як хімчистка, у відтиранні «честі мундиру». На солдатських похоронах у кожного своє прощальне слово. Багато батьків, які не дочекалися свого сина за мирного часу, не хочуть (через здоров'я) і не можуть (через брак коштів) доводити справу до суду. А військовики лише розводять руками, мовляв, звідки взялася в українському війську дідівщина? Адже за національними ознаками, як то було в радянських військових формуваннях, нашим юнакам ворогувати нібито нема чого. Офіцери стверджують, що нестатутні стосунки в армії — це лише проекція цих відносин у соціумі. З такої позиції виходить, що винне суспільство. А отже — ніхто...*

Українське тріо — різні перспективи...

■ **Футбол.**

Кубок УЄФА. Основні змагання. Стартовий раунд. Перші матчі. «Чорноморець» (Росія)—«Валенсія» (Іспанія). 0:1. «Вестерло» (Бельгія)—«Герта» (Німеччина). 0:2. ПСЖ (Франція)—«Рапід» (Румунія). 0:0. «Нова Горіца» (Словенія)— «Осієк» (Хорватія). 1:2. «Пухов» (Словаччина)— «Фрайбург» (Німеччина). 0:0. «Вікторія Жижков» (Чехія)—«Тіроль» (Австрія). 0:0. «Труа» (Франція)— «Ружомберок» (Словаччина). 6:1. «Рода» (Нідерланди) — «Фюлкір» (Ісландія). 3:0. «Інтер» (Італія)—«Брашов» (Румунія). 3:0. «Хака» (Фінляндія)—«Уніон» (Німеччина). 1:1. «Слован» (Чехія)—«Слован» (Словаччина). 2:0. «Легія» (Польща)—«Елфсборг» (Швеція). 4:1. «Динамо» (Румунія)—«Грассхоппер» (Швейцарія). 1:3. «Прибрам» (Чехія)—«Седан» (Франція). 4:0. «Динамо» (Росія, Москва)—«Биркиркара» (Мальта). 1:0. «Динамо» (Хорватія)—«Маккабі» (Ізраїль, Тель-Авів). 2:2. «Генчлербірлігі» (Туреччина)—«Хальмстадд» (Швеція). 1:1. «Партизан» (Югославія)—«Рапід» (Австрія). 1:0. «Полонія» (Польща)—«Твенте» (Нідерланди). 1:2. «Парма» (Італія)—ХІК (Фінляндія). 1:0. «Інтер» (Словаччина)—«Ловеч» (Болгарія). 1:0. «Мідтьюлланд» (Данія)—«Спортінг» (Португалія). 0:3. «Бордо» (Франція)—«Дебрецен» (Угорщина). 5:1. «Олімпіакос» (Кіпр)—«Брюгге» (Бельгія). 2:2. «Хапоель» (Ізраїль, Тель-Авів)—«Газіантепспор» (Туреччина). 1:0. «Стандарт» (Бельгія)—«Старсбур» (Франція). 2:0. «Сен-Галлен» (Швейцарія)—«Стяуа» (Румунія). 2:1. «Одд» (Норвегія)—«Гельсенборг» (Швеція). 2:2. «Олімпія» (Словенія)—«Брондбю» (Данія). 2:4. АЕК (Греція)—«Гайберніан» (Шотландія). 2:0. «Серветт» (Швейцарія)—«Славія» (Чехія). 1:0. «Утрехт» (Нідерланди)—ГАК (Австрія). 3:0. «Карнтен» (Австрія)—ПАОК (Греція). 0:0. «Гайдук» (Хорватія)—«Вісла» (Польща). 2:2. «Копенгаген» (Данія)—«Облич» (Югославія). 2:0. «Астон Вілла» (Англія)—«Вартекс» (Хорватія). 2:3. «Кілманрок» (Шотландія)—«Вікінг» (Норвегія). 1:1. «Аякс» (Нідерланди)—«Аполлон» (Кіпр). 2:0. «Іпсвіч» (Англія)—«Торпедо» (Росія, Москва). 1:1. «Сарагоса» (Іспанія)—«Сількеборг» (Данія). 3:0. «Челсі» (Англія)—«Левські» (Болгарія). 3:0. «Сельта» (Іспанія)—«Слима» (Мальта). 4:0. «Марітіму» (Португалія)—«Лідс» (Англія). 1:0.

БАТЕ (Білорусь)—«Мілан» (Італія). 0:2. Голи: Шевченко, 64, Хав'єр Морен, 88. Італійські ЗМІ повідомили, що нібито «Мілан» уже придбав нападника БАТЕ і збірної Білорусі Віталія Кутузова.

«Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ)—«Фіорентина» (Італія, Флоренція). 0:0.

ЦСКА (Болгарія, Софія)—«Шахтар» (Україна, Донецьк). 3:0. Манчев, 25, 80, Панєв, 41.

ЦСКА (Україна, Київ)—«Црвена Звезда» (Югославія, Белград). 3:2. П'янович, 34, Ткаченко, 45, Закарлюка, 49, 67, Ачимович, 69, з пенальті.

ЦСКА: Кернозенко, Мальцев, Анненков, Кирлик, Білозор, Мікадзе, Закарлюка, Костишин, Волосянко, Ткаченко (Поляруш, 71), Балицький.

«Црвена Звезда»: Ранджелович, Маркович, Лалатович, Матіяшевич, Глоговац (Вукоманович, 46), Лерінц (Братич, 85), Гвозденович, Ілич, Желич (Шпалевич, 62), Ачимович, П'янович.

Арбітр — Макдоналд Дуглас (Шотландія).

20 вересня. Київ. Стадіон «Динамо». 3 000 глядачів.

Наші представники в цьому престижному змаганні виступили, як бачите, по-різному. Результат донеччан у Софії просто приголомшив. Як кажуть, все у людей є: і умови, і склад хороших виконавців. А от гри переконливої, стабільної, потужної «Шахтар», на жаль, не демонструє. Болгарський ЦСКА — суперник не з слабких. Однак одному з лідерів українського футболу так провально програвати просто негоже. Втім, хоч як прикро, рахунок цілком відповідає рівневі гри, який показали наші футболісти.

Звичайно, може статися диво, і донеччани вдома надолужать згаяне. Дуже хотілося б, але мало в це віриться.

«Дніпро» дуже старався в матчі з сильною «Фіорентиною». Схоже, криза в цьому елітному італійському клубі поступово минає. А що є в ньому гравці високого класу, ніхто не заперечує. Важко, ніде правди діти, буде дніпрянам під час матчу-відповіді у Флоренції. Але, як кажуть, без надії не варто до справи братися.

Нарешті, про київських армійців. Їх виступ справив доволі приємне враження. У дебюті матчу проти «Црвени Звезди» — команди амбітної і настирної — гра у ЦСКА вочевидь не клеїлася. Це й призвело до того, що гості повели в рахунку. Але підопічні Олега Кузнецова довели, що вони чогось варті. Змобілізувавшись, кияни показали, що здатні на результативний футбол високої якості.

Безперечно, злам у гру вніс гол Ткаченка. Але загальне захоплення викликав влучний удар Закарлюки, коли, описавши ефектну дугу, м'яч утретє побував у воротах сербів.

Шкода, звичайно, що все не закінчилося 3:1. М'яч «знайшов» руку Балицького. Можливо, шотландський арбітр і не призначив би пенальті, але надто насідали на нього югослави.

Одне слово, гравці ЦСКА до Белграда вирушать у доброму гуморі. І якщо вони

гратимуть так самовіддано, дисципліновано і грамотно, як удома, то можна сподіватися на позитивний кінцевий підсумок.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: *прорив українських армійців до воріт «Црвени Звезди».*

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

Першість України. Перша ліга. 11-й тур. «Дніпро-2» — «Нива». 3:0. «Чорноморець» — «Оболонь». 0:0. «Електрометалург-НЗФ» — «Карпати-2». 2:0. «Волинь-1» — «Миколаїв». 1:0. «Вінниця» — «Динамо-2». 2:2. «Борисфен» — «Сталь». 0:1. ЦСКА-2 — «Полісся». 1:2. «Шахтар-2» — «Нафтовик». 3:2. «Прикарпаття» — «Зірка». 1:0.

«Чорноморець» — 22 очки, «Сталь» — 21, «Волинь-1» — 20, «Полісся» — 19, «Миколаїв», «Оболонь» — по 17, «Дніпро-2» — 16, «Шахтар-2», «Динамо-2», «Електрометалург-НЗФ», «Вінниця» — по 15, «Прикарпаття», «Нафтовик», «Зірка» — по 14, «Борисфен», «Карпати-2», ЦСКА-2 — по 9, «Нива» — 4.

Оголошення

ДО 950-РІЧЧЯ

До 950-річчя святкування Києво-Печерської Лаври, однієї з найславетніших пам'яток культури, відбулась церемонія нагородження високими нагородами у відновленому Успенському Соборі.

Відроджена святиня - Успенський Собор, серце Києво-Печерської Лаври, для багатьох поколінь православних християн - є символом спадкоємності, джерелом і основою духовності. Протягом століть це святе місце уособлювало велич і багатство душі найкращих представників українського народу, щедрість та безкорисливість.

В ході церемонії були нагороджені визначні діячі церкви, культури, науки та освіти, керівники підприємств, меценати та сподвижники Української Православної Церкви, які своєю діяльністю звеличують і зміцнюють духовні підвалини суспільства.

Нагороди вручали Митрополит Київський та всієї України Блаженнійший Володимир і Голова Генеральної Дирекції Міжнародного відкритого Рейтингу "Золота Фортуна" Дмитро Акімов.

Блаженнійший ВОЛОДИМИР, Митрополит Київський та всієї України, нагороджений Золотою медаллю "10 років незалежності України"

Високопреосвященнійший АГАФАНГЕЛ, митрополит Одеський та Ізмаїльський, нагороджений Срібною медаллю "10 років незалежності України"

Преосвященнійший ПАВЕЛ, єпископ Вишгородський, нагороджений Срібною медаллю "10 років незалежності України"

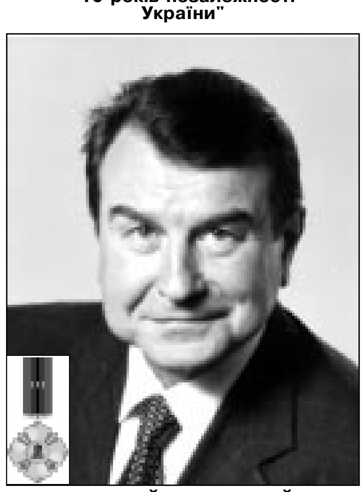
МИТРОФАН, єпископ Переяслав-Хмельницький, вікарій Київської єпархії, нагороджений Срібною медаллю "10 років незалежності України"

Протоієрей Віталій КОСОВСЬКИЙ, секретар Митрополита Володимира, нагороджений Срібною медаллю "10 років незалежності України"

ВАЛЕНТИНА ДОВЖЕНКО, голова правління Всеукраїнського благодійного фонду Надії і Добра, радник Президента України, нагороджена знаком Ордена "Святий Нестор Літописець"

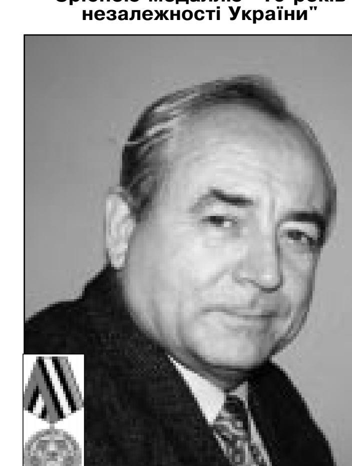
ЮРІЙ БОГУЦЬКИЙ, Міністр культури України, нагороджений знаком Ордена "Святий Князь Володимир" III ступеня

ВОЛОДИМИР МАТВІЄНКО, голова правління Промінвестбанку, нагороджений знаком Ордена "За патріотизм" I ступеня

СЕРГІЙ ГРИНЕВЕЦЬКИЙ, голова Одеської обласної державної адміністрації, нагороджений Золотою медаллю "10 років незалежності України"

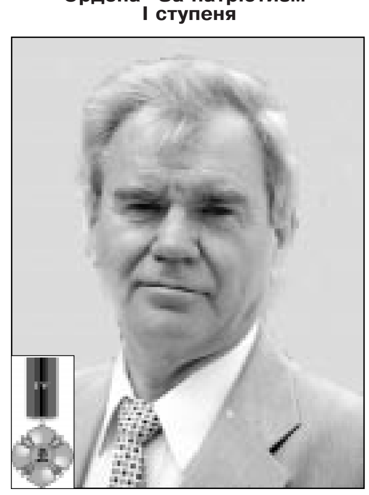
ВОЛОДИМИР ФІЛІПЧУК, голова правління АТ "Ексімнафтопродукт", Герой України, нагороджений Золотою медаллю "10 років незалежності України"

МАРИНА ПОВАЛЯЄВА, генеральний директор компанії "Кримтел", нагороджена знаком Ордена "За патріотизм" I ступеня

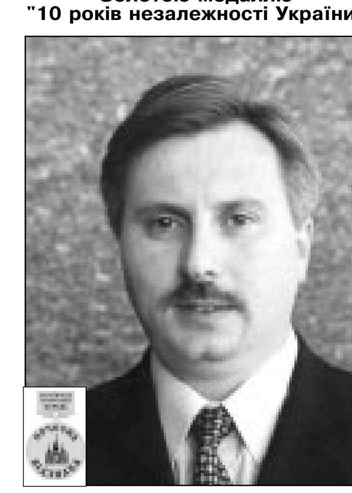
ІГОР УЧИТЕЛЬ, голова правління ВАТ "Одесагаз", нагороджений Золотою медаллю "10 років незалежності України"

ВОЛОДИМИР ШЕВЧЕНКО, ректор Донецького національного університету, нагороджений знаком Ордена "Святий Князь Володимир" IV ступеня

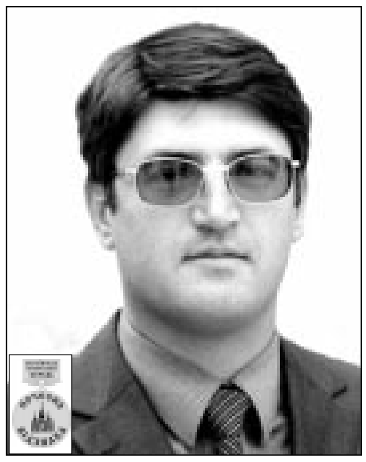
ЄВГЕН ГОРОХОВ, ректор Донбаської державної академії будівництва і архітектури, нагороджений знаком Ордена "Святий Дмитро Солунський" IV ступеня

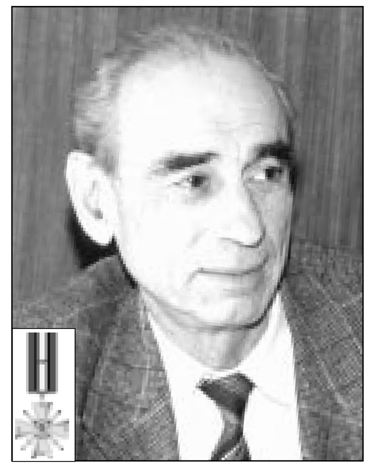
ОЛЕКСАНДР КОНДРАТЬЄВ, депутат Печерської районної ради м. Києва, нагороджений Почесною медаллю Української Православної Церкви

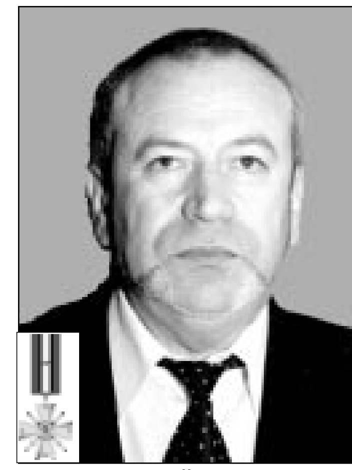
ОЛЕГ САЛМІН, голова правління ВАТ "Укрнафта", нагороджений Почесною медаллю Української Православної Церкви

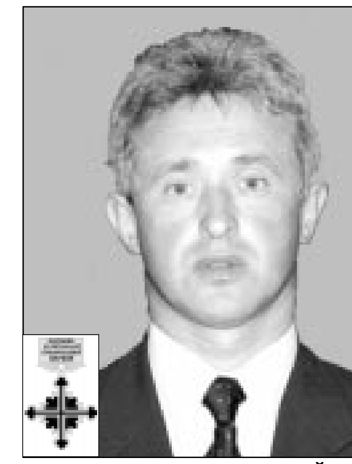
ВЛАДИСЛАВ БАЙРАКА, голова правління АБ "Банк регіонального розвитку", нагороджений Почесною медаллю Української Православної Церкви

ВАСИЛЬ ТАРАШ, директор виробничого підприємства "Азовреле"(Маріуполь), нагороджений знаком Ордена "Святий Дмитро Солунський" IV ступіня

МИХАЙЛО ЮДІН, голова правління-генеральний директор АТВТ "Первомайськдизельмаш", нагороджений знаком Ордена "Святий Дмитро Солунський" IV ступеня

ВАДИМ САДОВСЬКИЙ, голова правління АТ "Білицький деревообробний комбінат", нагороджений Почесним Хрестом Української Православної церкви

КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ

ВАЛЕРІЙ БОБРО,
голова правління ВАТ "Феодосійський приладобудівний завод", нагороджений знаком Ордена "Святий Князь Володимир" IV ступеня

АНАТОЛІЙ КОПИЛОВ,
ректор Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету, нагороджений знаком Ордена "Святий Дмитро Солунський" IV ступеня

В'ЯЧЕСЛАВ СПІРІН,
головний редактор Всеукраїнського науково-технічного журналу "Технополіс", нагороджений знаком Ордена "Святий Дмитро Солунський" IV ступеня

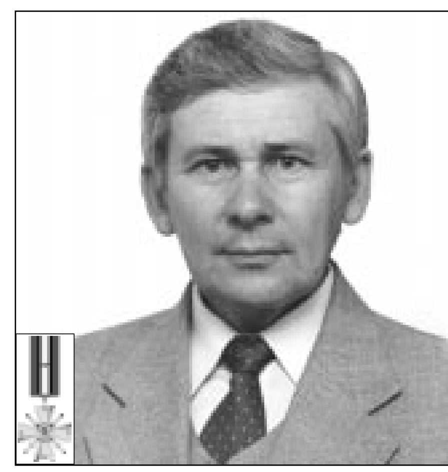
ОЛЕКСАНДР МОРОЗОВ,
генеральний директор "Промислового об'єднання", нагороджений знаком Ордена "Святий Князь Володимир" IV ступеня

ЛЮДМИЛА ФИЛИПЧУК,
нагороджена знаком Ордена "Свята Анна" III ступеня

ОЛЕКСАНДРА ПРОЦЕНКО-ПІЧАДЖІ,
голова Федерації грецьких товариств України, нагороджена знаком Ордена "Свята Анна" IV ступеня

АНАТОЛІЙ КОРОБОВ,
директор Науково-дослідного інституту лазерної біології і лазерної медицини Харківського національного університету, нагороджений знаком Ордена "Святий Дмитро Солунський" IV ступеня

ОЛЬГА КУДРЯВЦЕВА,
генеральний директор науково-виробничого підприємства "Техсервіс" (м. Дніпропетровськ), нагороджена знаком Ордена "Свята Анна" IV ступеня

ПРОМІНВЕСТБАНК - ГАРАНТ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ДОНБАСУ

ДЖЕМА МАСЛОВА,
заст. голови правління Промінвестбанку України, начальник Головного управління Промінвестбанку України в Донецькій обл., володар "Кришталевого Рога Достатку", банк - володар Почесного Диплома Рейтингу

Історія Донецького краю - це вугілля, метал і сіль, це залізниці, фабрики, копальні та високий професіоналізм людей, які протягом 150 років створювали сьогоднішній Донбас, і 75 років з них нерозривно сплелися з історією банку.

Сьогодні Головне управління Промінвестбанку - одне з найбільш надійних, стійких та конкурентоздатних фінансових закладів Донецької області. 30 відділень, кожне з яких здатне професійно забезпечити діяльність своїх клієнтів, складають структурну мережу Донецького Промінвестбанку, а його клієнтську базу формують понад 22 тисячі господарських структур та 680 тисяч вкладників.

Банк завжди знаходить шляхи вирішення стрімко зростаючих вимог своїх клієнтів, серед яких великі підприємства, що складають золотий фонд економічного потенціалу України. Це Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча, Авдієвський коксохімічний завод, комбінати "Азовсталь" та "Макрохім", АТ "Норд", Харцизький трубний завод, вугільні державні компанії та шахти, Дружківський завод газової апаратури, Слов'янський крейдяно-вапняний завод, ЗАТ "Київ-Конті" та багато інших.

Критерієм досконалості та зрілості банку вважається активна кредитна та оптимальна процентна політика, а також вміння керувати ризиками. Кредитний портфель Промінвестбанку характеризується стійким щорічним зростанням та прискоренням оборотності кредитів, що дає можливість багатьом підприємствам вирішувати проблеми розрахунків зі своїми партнерами. Тільки за останній рік масштаби кредитних операцій збільшені в 2 рази і досягли майже 503 млн. грн. Це більше третини кредитів, які надаються всіма комерційними банками області. Основна частина коштів (70-75 %) спрямована у ключові галузі економіки та сконцентрована на пріоритетних напрямках вітчизняного виробництва - металургії, машинобудуванні, енергетиці, транспорті, хімічній, вугільній та переробній промисловості, а також підприємницьких структурах ефективного бізнесу.

Кредитними вкладами банк забезпечує неперервність та ефективність виробництва, зростання експортного потенціалу, поповнює відсутність оборотних коштів, необхідних для розрахунків за сировину, матеріали, енергоносії та послуги, з працівниками по зарплатні, вирішує проблеми поповнення держбюджету, що сприяло зростанню промислового виробництва регіону на 12,2 %.

Стабільність, надійність, успіх в банківському бізнесі, повага та довіра партнерів - все це невід'ємно пов'язане з особистістю керівника.

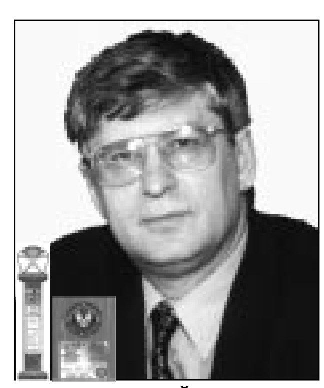
Керує Донецьким Промінвестбанком Джема Сергіївна Маслова - заслужений економіст України, дійсний член Академії Економічних наук України.

Джема Сергіївна - банківський управлінець з багаторічним стажем. Закінчивши у 1958 році Київський фінансово-економічний інститут, вона з азів опановувала банківську науку. Вся її трудова біографія нерозривно пов'язана з розвитком промислового потенціалу Донбасу. Спочатку працювала кредитним інспектором, начальником відділу і керівником відділення Стройбанку. У 1981 році була призначена начальником обласної контори Стройбанку, останні 7 років працює заступником Голови Правління Промінвестбанку - начальником Головного управління Промінвестбанку у Донецькій області. Провівши свій банк через численні рифи та непередбачувані повороти фінансової політики, Джема Сергіївна, завдяки високому рівню компетенції, ділової ініціативи, сучасному економічному мисленню, володінню новими способами керівництва та управління, зуміла значно зміцнити позиції і вплив банку на економіку Донбасу.

В дні святкування 10-ї річниці незалежності України Джема Сергіївна Маслова була нагороджена "Кришталевим Рогом Достатку", а правління стало Почесним лауреатом Міжнародного відкритого Рейтингу "Золота Фортуна".

РУБІЖАНСЬКИЙ КАРТОННО-ТАРНИЙ КОМБІНАТ УПАКУЄ БУДЬ-ЯКУ ПРОДУКЦІЮ

ДО 10-РІЧЧЯ КОМБІНАТУ

ГЕННАДІЙ МІНІН -
генеральний директор "Рубіжанського картонно-тарного комбінату", комбінат - володар Срібної Стели та Срібного диплома “Якість на основі ISO 9001”в номінації "Якість третього тисячоліття"

ВАТ "Рубіжанський картонно-тарний комбінат" - одне из найбільших підприємств в СНД, що виробляють гофрований картон та гофротару. Підприємство входить до загальноєвропейської федера-ції виробників гофрокартону FEFCO і успішно працює на ринку тари, упаковки та упаковочних матеріалів з 1991 року. Саме цього року підприємство вийшло на проектні потужності.

Уся історія комбінату - це шлях безперервного розвитку. Його працівники вже звикли до постійних реконструкцій, модернізації, монтажу нового обладнання, освоєнню нових технологій, впровадженню нових організаційних структур або нових методів роботи.

Комплексний підхід до вирішення ідей упаковки "від ідеї до готової продукції", широкий асортимент продукції, висока якість роблять "рубіжанський картон" конкурентоздатним і дуже популярним в Україні та СНД.

З жовтня 1991 року підприємство очолив Мінін Геннадій Михайлович, на той час він вже мав за плечима 20-річний досвід роботи у целюлозно-паперовій промисловості радянського і пострадянського простору.

Невгамовний новатор, суворий командир, грамотний керівник, який постійно шукає шляхи вдосконалення бізнесу та виробництва і вимагає того ж від своїх підлеглих.

Постійна турбота про якість продукції і культуру виробництва підштовхнули генерального директора ініціювати і впроваджувати комплексну програму управління якістю на своєму підприємстві. Розробка системи якості у відповідності з вимогами міжнародного стандарту ISO 9001 була розпочата у 1998, а через 2 роки отримали сертифікат експертного бюро "Верітас" (BVQI). На всіх дільницях діяльності колективу - від проведення маркетингових досліджень до виготовлення та доставки готової продукції споживачеві - під пстійним контролем керівництва перероблювали і створювали заново всю нормативно-технічну документацію, робочі і посадові інструкції, для того щоб механізм управління системою якості працював бездоганно.

Цілком закономірно, що упаковка Рубіжанського картонно-тарного комбінату отримала міжнародне визнання. "Коробка для майонезу", яка брала участь у конкурсі WPO (Всесвітня організація пакувальників) у 2000 р. на виставці "ScanPack'2000" (Гетеборг, Швеція) була удостоєна нагороди "World Star'2000". Коробка серійного виробництва для шести пляшок горілки "Гетьман" входить до міжнародного каталогу "Відмінна графіка на гофрокартоні-2000".

Але генеральний директор не заспокоюється на досягнутому. Його робочий графік починається задовго до початку робочого часу і закінчується значно пізніше. Незважаючи на колосальну завантаженість, генеральний постійно підвищує свій фаховий рівень, не шкодує коштів для навчання та підвищення кваліфікації спеціалістів: регулярно оновлюється фахова бібліотека, запрошуються провідні спеціалісти.

У березні 1998 року Г. М. Мінін був обраний депутатом Луганської обласної Ради народних депутатів. У 1999 році він був удостоєний звання "Заслужений працівник промисловості України.

Керівництво комбінату, перебуває у постійному пошуку, реалізує неймовірно сміливі ідеї у виробництві нових видів упаковки. Комбінат виконує всі вимоги клієнта, адже його колектив працює згідно девізу: "Вимоги наших клієнтів будуть виконуватись з самого початку і завжди в інтересах наших клієнтів, акціонерів та нас самих".

Міжнародним відкритим Рейтингом "Золота Фортуна" в день 10-річчя комбінат був нагороджений Срібною Стелою та Срібним дипломом “Якість на основі ISO 9001” в номінації "Якість третього тисячоліття".

Фото з конверта

Ось які в нас гарбузи —
на півсела каші вистачить!

Фото А. СИРОТИ.

Київ.

Це цікаво

Жив та був просто кіт...

З давніх часів коти служать людині. Живуть вони довго: 12—15 років. Бувають випадки «довгожительства» до 20—25 років, але це вже виняток із правил. Їхня батьківщина — Єгипет. У єгиптян був закон: якщо в будинку траплялася пожежа, то передусім треба було рятувати кішку, а вже потім усе інше. А якщо хтось, не дай Боже, вдарив кішку, за це його могли навіть стратити. А коли кішка помирала, то вся родина на знак скорботи зголювала собі брови і гірко оплакувала її смерть. Кішку за всіма правилами бальзамували, загортали у дорогу тканину, надягали на неї дороге намисто, клали в дерев'яний чи бронзовий ящик і ховали.

М. ВЕРЕС.

Золотоноша
Черкаської області.

Народний календар

Як листя жовкне, то й праця мовкне

23 вересня — Мінодори. Вітер північно-західний — зима буде люта, південно-східний — тепла.

24 вересня — Федора. Осіннє рівнодення, початок затяжних дощів.

26 вересня — Корнелія Сотника. Природа лаштується до зимової сплячки. Як Корнелій скаже, так зима покаже.

27 вересня — Воздвиження, Здвиження. Вважається, що в цей день остання птиця відлітає в ірій, а гаддя ховається, щоб перебути зиму аж до Руфа — 21 квітня. Ті, що вжалили людей або тварин, не мають права на спочинок, їх не приймає земля. З цього дня починають відлітати у вирій і дикі гуси.

Прикмети вересня

- Восени довго не зникають мухи — осінь буде затяжною і сніг ляже пізно.
- Сичі кричать — перед тривалою негодою.
- Калина рано зачервоніла — на ранню й люту зиму.
- Вересневий дощ, що почався вранці, довго не йтиме.
- Миші риють нори входом на південь — зима буде сувора.

Посміхніться!

Мийники вікон

Дзвінок у двері. Господиня відчиняє і бачить чоловіка, який, ледве повертаючи язиком, каже:

— М-м-ийника вікон викликали?

— Так, прошу.

За кілька хвилин знову лунає дзвоник і чоловік у дверях каже:

— М-м-ийника вікон викликали?

— Так, прошу, — каже господиня, — там, до речі, уже один ваш колега працює.

— Та, — хитаючись відповідає той, — це я випав із вікна.

Світлана РОСС.

Черкаси.

Корисно знати

Натріть тертушку наждаком

- Щоб сірники не відволожувалися, покладіть до сірникової коробки 5-6 смажених зерняток рису.
- Сирі овочі добре зберігаються в вологому рушнику.
- Тертушка знову стане гострою, якщо ви натрете на ній наждачний папір.
- Посуд, у котрому було тісто чи яйця, миють спочатку холодною, а потім гарячою водою.
- Прискорити відтавання морозилки можна з допомогою фена, яким сушать волосся.
- Якщо м'ясорубка стала погано працювати, обладнайте її пластиковою або меблевою прокладкою, вона змусить ніж краще різати.
- Гарбуз любить тепло — від +1 до +14 градусів Цельсія. Якщо у підвалі холодно, накрийте гарбуз соломою.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ на 24—30 вересня 2001 року

Цього тижня ви відчуєте натхнення і усвідомите свої внутрішні переживання.

ОВЕН. Можете переглянути свої службові обов'язки і стосунки з колегами, перемогти конкурентів, а також конструктивно розв'язати питання оздоровлення, відмовившись від звичного режиму харчування. Якщо заслужили, то більшу частину тижня користуватиметеся заступництвом інших людей.

ТЕЛЕЦЬ. Можливо, доведеться тимчасово виконувати обов'язки начальника або виступати не від свого імені. Ваша робота або діяльність можуть мати протекціоністський характер. Однак настав і ваш час — повертається плата за послуги, колись надані вами безвідплатно.

БЛИЗНЯТА. Цього тижня отримаєте те, на що й не розраховували в ситуації, що склалася. Вам несподівано пощастить, знову з`явиться перспектива, зможете розраховувати на любов і визнання, нехай навіть негласні. Поставите крапку над «і» в справі освіти дитини або організації її поїздки.

РАК. Можливо, що ви все ще залежатимете від партнера, оскільки недостатньо самостійні і не маєте власних коштів. Однак у будь-якому разі отримаєте безготівкову або спонсорську допомогу, протекцію від батька, а також своєрідну втіху від подружніх стосунків, родичів або найближчих друзів.

ЛЕВ. Можливо, відчуєте, що пов'язані зі своїм оточенням, чоловіком або з поважною особою невидимою ниткою. Ваші стосунки можуть мати неофіційний характер, хтось з вас буде третьою, нейтральною, особою під час переговорів або, навпаки, виступите від імені партнера.

ДІВА. Ви здатні глибше зрозуміти ваших співробітників і колег, завдяки цьому зможете налагодити з ними хороші стосунки. Найголовніше цього тижня — не розслаблятись у питаннях, пов'язаних з вашими фінансами, і не сподіватися на щось нереальне, інакше вас можуть підвести або обдурити. Будете незадоволені обстановкою вдома.

ТЕРЕЗИ. Цього тижня в інтимному, а в декого і в творчому житті спаде напруження, і справи підуть упевненіше. Кохана людина і діти будуть джерелом вашого натхнення. Можливо, у вас з'являться залицяльники і шанувальники.

СКОРПІОН. Може, цього тижня ви відійдете від активних справ і спрямуєте свої сили та інтерес на творчу, дослідницьку і навіть пошукову роботу. Принаймні саме це дасть бажаний результат. Можуть не справдитися ваші надії на отримання грошей або винагороди.

СТРІЛЕЦЬ. Цього тижня відновите контакти з колишнім колективом і компанією друзів. Можливо, станете учасником подій, що не стосуються особисто вас, але які відіграють позитивну роль у ваших справах. Виявіть інтерес до чужих проблем і справ, у вас буде можливість допомогти. Будете невдоволені собою і власним становищем на роботі.

КОЗЕРІГ. Можливо, отримаєте несподівані гроші, велику пільгу або знижку. Тепер варто вкласти власні сили в те, що принесе успіх у кар'єрі. Ви можете опинитися у зоні інтриг, намагайтеся не давати підстав для пліток.

ВОДОЛІЙ. На початку тижня не варто поспішати, оскільки багато чого залежить від рішення вашого партнера або когось (це може бути рішення суду). Цілком імовірно, що поїдете за кордон. Можливо, позбудетесь якоїсь особистої мрії, очікувань у коханні.

РИБИ. У вас цього тижня на краще зміняться інтимні або фінансові стосунки з чоловіком (дружиною). Це гарний час для того, щоб отримати позику, соціальну пільгу, субсидію або розпочати стаціонарне лікування. Можливі конфлікти на роботі, буде важко домовитися з начальством.

Осіннє знаряддя для карася

На замітку рибалці

Восени карася найчастіше ловлять поплавцевою вудкою на черв'яка. Та з настанням несприятливої погоди карась подається у глибину водойми, адже він — риба донна. Я, приміром, ловлю його донною вудкою. Беру вудку з коротким вудлищем з котушкою, важке грузило — до 30 г, гачок — № 5-6. Грузило прив'язую до кінця волосіні, а повідок завдовжки 50—60 см з гачком — за 10—15 см від грузила. Якщо ловлю з берега, вудку ставлю на кілок, якщо з човна — на бортик. За волосінню й покльов помічаю: тільки-но вона «пішла» від берега чи борту човна — одразу підсікаю. Котушка не дає тримати волосінь без слабини, що виключає зривання риби.

Не забудьте про попередню підкормку, улов карася буде значно багатший.

Андрій ЦІСАР.

Київ.

Півень на обеліску

Історія з конверта

Поблизу старовинного Кам'янця-Подільського, там, де вузенький Збруч впадає в Дністер, на високому крутому березі двох річок, який підтримує, здається, небо, розташоване мальовниче подільське село Ісаківці. Воно добре відоме за межами Поділля, і не випадково: навколо нього сходяться сусідні Хмельницька, Чернівецька і Тернопільська області. Дотепники образно кажуть: тут півень на три області співає.

Із покоління в покоління передають таку прикмету: якщо влітку в селах, розташованих за два-три кілометри навколо Ісаківців, виразно чути спів ісаковецького півня, то неодмінно буде дощ, а якщо взимку, то — відлига.

А хтось із народних умільців, ніби в підтвердження цієї прикмети, навіть спорудив у центрі села великий обеліск з півнем на жердині. Символічний птах на обеліску має цікаву легендарну «біографію».

... Жило на цьому крутому березі двох річок миролюбне і роботяще плем'я. Чоловіки й жінки з любов'ю обробляли землю, займалися риболовлею, полюванням, виховували дітей і розводили курей, а надто півнів, які були їм за годинника.

Одного разу на плем'я напали жорстокі завойовники, які кочували придністрянським краєм, хотіли пограбувати і поневолити його. Плем'я довго і мужньо чинило опір. Та сили були нерівні. У племені закінчилися запаси харчів і голодна смерть зазирала у вічі. Нападники готувалися до останнього штурму. У цей критичний момент на жердину, яка височіла на полі бою, хтозна звідки вилетів єдиний уцілілий півень. Потріпавши крилами і витягнувши шию, він голосно на всю округу затягнув свою таку просту, але бойову мелодію: «Ку-ку-рі-ку-у!..» Громаддя хмар уraз закрило небо, спалахнула блискавка. Клич півня і підтримка з неба підняли бойовий дух оточенців. Вони кинулися в бій і перемогли. А дощ, який незабаром полив, як з відра, допоміг їм остаточно змити нападників з берега.

Відтоді півень став тут символом сили і перемоги, а його спів — вірною прикметою. Отож і кажуть, що коли влітку має бути дощ, ісаковецького півня виразно чути за два-три кілометри навкруги.

Було так чи ні — хтозна. Це тільки легенда, різні варіанти якої ходять нашим Придністров'ям. Але замисліться лишень: зволожене перед дощем влітку або перед відлигою взимку повітря є хорошим провідником віддалених і слабких звуків. Як не згадати цю народну прикмету, коли ловиш рибу в Дністрі поблизу Ісаківців або працюєш у полі й не володієш науковою інформацією про погоду?!

Іван БЕЗРУЧКО.

Кельменці
Чернівецької області.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311171.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos